

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No 212.

Telephone o. 544.

Vol. 12 } చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జనవరి నెల 12-వ తేది మంగళవారము } No. 319
సంపుటము ౧౨ } శ్రీ కృష్ణనామ సంవత్సరము, శ్రవణమాస బహుళ త్రయోదశి ౧౩. } సంచిక ౩౧౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే జలకుజేలు యోగ్యతాచక్రములు పొందియున్నది. పంచభాష వీటి మాచి కొనెన జూనముగలుగడు.

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పాఞ్చపునొప్పులు బారదోలును, పోట్లబోగొట్టును.
బెఱుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన కఠిన
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

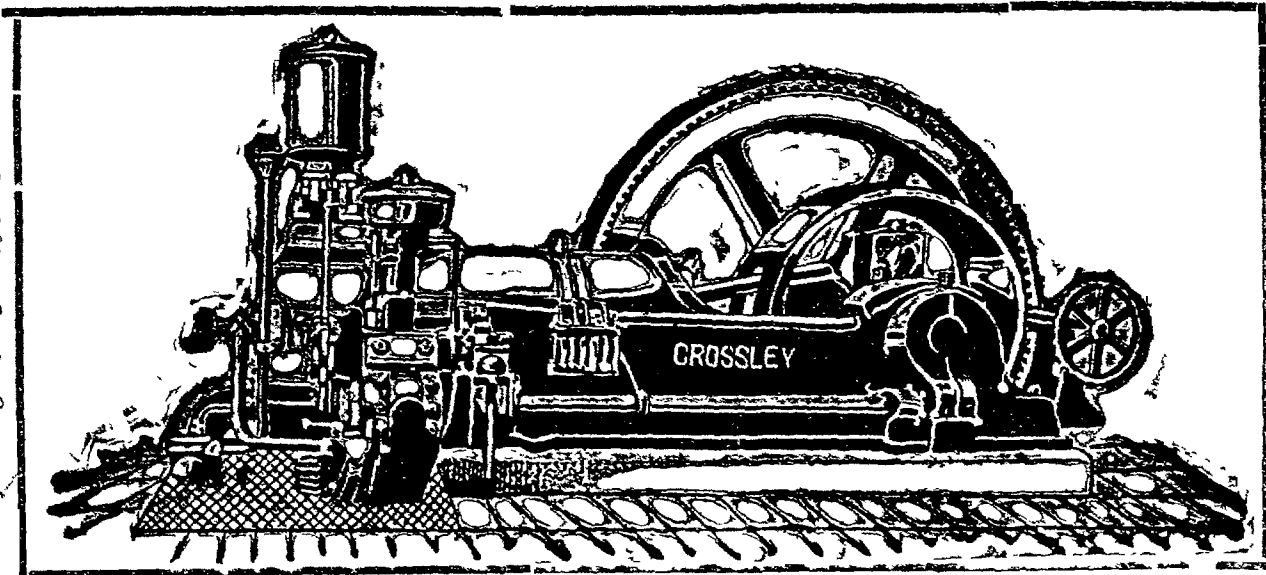
చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 219 ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

క్రాస్లి గాను అండ్ ఆయిల్ ఎంజినులు

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యయముగలది.

మిక్కిల శ్రేష్ఠ
మైనరకము ఇం
టర్నల్ కంబస్టెన్
స్ ఎంజినులు త
యారు చేయుట
యందు 50 సంవ
త్సరముల అను
భవము గలదు.

నూతన ఎంజిన్
రింగు శాస్త్రము
నందు తెలుపబడి
న ప్రకారము సరి
యైన ప్రైము
మునను మొగ
ల గువాటి తో
గలదు.

అనుభవము జాస్తిగానుండనవసరములేదు. మిక్కిలి సరసమైన నూనెనుపొయ్యికి ఉపయోగించ వచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యయముగలది.

ఎంజినిర్లు, రైసుమిల్లు స్వంతదారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు వ్రాయుకోరెదము.

క్రాస్లి బ్రదర్స్, (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

Crossley Bros, (Limited) 14, Broadway, Madras.

నూతన "హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్"

1926 సం॥ రం జనవరి రికార్డులు

ది గ్రామోఫోన్ కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటెడ్ చేయబడినది)

కలకత్తా, బొంబాయి.

1926 సం॥ జనవరి నష్టి మెంటరి లిస్టు

"హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్" 10 అంగుళముల రెండుచక్కలుగల ఆకువచ్చలేబిలు

రికార్డులు 1-వ ధర్మ 2-12-0.

మైసూరు ఆదిలక్ష్మి - మైసూరు

నెం. 1709 { నిన్ను నమ్మితి నీతాళే, నన్ను బ్రోవతాదా
నాటకురంజి మధ్యమావతి

నెం. 1710 { ఎంతరాసి - తనకెంతపోసి
హరికాంభోజి

నీలాంబాల్ - మైసూరు

ఎదుటనిలచితే

శంకరాధరణము

నెం. 1711 { వల్లూరు జగన్నాథరావును, రమణయ్యను
ఆధ్యాత్మరామాయణము భరత్వాజ సప్తము
ఇంద్రజిత్తు యుద్ధము

మిస్టర్ బి. రాచప్ప - మైసూరు

నెం. 1712 { ఇందువదనా పరాకేల సరస్వతి
కల్యాణి - పల్లవి
నాటకురంజి

మిస్టర్ బి. సుబ్బారావు - చింతామణి ధియేటరు

నెం. 1713 { ఏమి అద్భుతము పరమ అద్భుతము కలిగె
యమునాకల్యాణి సురటి

కన్నడము మిస్. చంద్రకాంత - మైసూరు

నెం. 1714 { ఈగలు నీకాయలేకు సొవేరి దేవర్ నామమ్
సొల్లు సొల్లిగె శ్రీహరి దేవగాంధారి డిటో

మిస్. ఉడిపి లక్ష్మీబాయి -

నెం. 1715 { ఇనితీగ సహిసువే సంబిదనిన్న
భీమపాసు జావళి
కాంభోజి దేవరనామం

మిస్టర్. బి. రాచప్ప - మైసూరు

నెం. 1716 { అరినాగిమణి చంద్రమాడశివ
కమాసురాగము ధన్యాసి

శ్రీయుత మైసూరు మహారాజాగారి రాజమందిరమందు జరుగు కర్నాటిక్ స్పిరింగుబాండు

నెం. 1718 స్వరజోతి, ధర్మవతి బంజూటి

The Gramophone Co., Ltd.

(Incorporated in England) Calcutta—Bombay

వేమన

సంపూర్ణ జీవితము-బోధనలు

చిత్ర పటజోభితము-వివరములు

కన్నతన్యాధిపతి శ్రీ వేపా రామేశంపతులుగారి పీఠికలో, తంబావూరు రాచనగరునందలి వేమన రంపలపటముతో వేదనశీష్యులు వ్రాసిన ద్విపదకావ్యములతో, వేమన కులము, కాలము, కుటుంబము, స్థలము, మొదలగు విషయములతో 280 పుటల గ్రంథము. శైవశ్లోకములు కావ్యము. చక్కని సంపుటములు. క్యాటలాగు పుటము. కొలదిప్రతులు గలవు. ధీలుప్రతి రు 1-8-0. చాకప్రతి రు 1-0-0.

(2461) కమలకుటీరము సరసాపురము, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

ఉచితము

మాగ్రంథాలకు అనుబంధము "సద్గ్రంథకళ కంఠరామాయణము"ను పల్లభి నేని రామబ్రహ్మం చాదరిగారు గ్రంథాలయములకు నువితముగ నొసఁగుచున్నారు. వలయువారు పోష్ట ఖర్చుకుగాను అయిదు అణాల స్టాంపులు పంపుకొనుడు. ఇతరులకు రు 1-4-0

దుర్గాదాసు (నాటకము) రు 1-4-0

మేనాడుపతనము ,, రు 1-4-0

చంద్రుని ప్ర ,, రు 1-4-0

కాళిదాస భవభూతులు (నాటక విమర్శనము) రు 1-0-0

సాత్రాజితి పరిణయము రు 0-12-0

ఆంధ్రగ్రంథ రత్నాకరము

255 2 గుడివాడ, కృష్ణాజిల్లా.

బొంబాయి బడ్డెటు

స్వరాజ్యవాదులలో విభేదము లుండుటవలన శాసనసభలో నేమగును?

బొంబాయి, జనవరి 11:—జయకరు గారు కాన్సిల్ స్వరాజ్యపక్ష నాయకత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చినందున దాని ఫలితమేమగుననియు కాన్సిల్ స్వరాజ్యవాదులలోనున్న విభేదములవలన యిందు బడ్డెటు గతి యేమగుననియు అధికారవర్గము లో ఆలోచనలు పోవుచున్నవని ప్రీ ప్రెసు యొక్క కాన్సిల్ విలేజిరీ తెలియజేయుచున్నాడు.

1926-27 బొంబాయి బడ్డెటులో రు 50 లక్షల దిగుబాటు కనబడుచున్నది. ఇందుకొరకై క్రొత్తపన్నులు విధింపవలెననుచున్నారు. స్వరాజ్యవాదులు బొంబాయి శాసనసభలో ప్రవేశించి నప్పటినుండియు తాము మైవారిటిలో నుండుట వలన యితరపక్షముల సహాయముతో పంచెములమీద పన్నులు విధింప వలెననియు ఇంకనేమో క్రొత్తపన్నులు విధింపవలెననియు తేబడిన సూచనల నన్నింటిని త్రోసివేయుచు వచ్చిరి. మొదటిసంవత్సరము కోర్టుఫీజుబిల్లు త్రోసివేయబడెను. రెండవ సంవత్సరము ఒక మైనరుబిల్లు త్రోసివేయబడెను. రెండవ ఉపసంహరంపబడెను. శాసనసభవాద ప్రజాయత్తకాఖిల బిల్లుబిడ్డెదవలెనని తలచినట్లయిన క్రొత్తపన్నులమీద ఓటుచేయవలసి యుండునని బొంబాయి ప్రభుత్వము వారి కల్ల పూచుచుండెను. కావలసిన పన్ను మిశ్రమును వలన సమకూర్చవలెనని శాసనసభవారు చెప్పుచుండ క్రిందటిసంవత్సరము క్రొత్తపన్నులనుండి వచ్చే సొం మ్యుంఠాయ ప్రజాయత్తకాఖిల కొరకు ప్రత్యేకించబడునని ప్రభుత్వమువారు వాదనముచేసిరి. కాని చట్టసమ్యక్తముగా దాని సమయంలో పెట్టుటకు న్యాయసంబంధమైన చిక్కులు కలవని తెలుసుకొనిరి. స్వల్పభేదముచే ఆబిల్లు ఓడిపోయింది గావున ప్రభుత్వమువారు పరిగాహాపడినయెడల ఆబిల్లు గెలిచి యుండవచ్చును. ఆబిల్లు (డబ్బుబిల్లు, ఓడింపబడినను రాష్ట్రీయకపక్షములలో రు 22 లక్షలు రిమిష నిచ్చియుండుటవలన బడ్డెటును సరిపెట్టుటకు సాధ్యమైనది. కాని అప్పటికిని విద్యాకాఖిలలో ఎన్నియోవోట్లు తగ్గింపుచేసినకాని సాధ్యపడలేదు. ఈసంవత్సరముకూడ ప్రభుత్వము వారి టి చిక్కునే తెచ్చిపెట్టెదరు. ప్రజాయత్తకాఖిలకు డబ్బులేకుండనుండెదరా లేక రు 50 లక్షల క్రొత్తపన్నులమీద ఓటుచేసెదరాయని ప్రభుత్వమువారు శాసనసభ నడిగెదరు. పన్నులను విధింపట మంత్రుల కిష్టమే గావున మంత్రులకు వారందరూ ప్రభుత్వమువారి తోనే ఓటుచేసెదరు. ఇదివరకే పన్నులలో మునిగియున్న బొంబాయి రాజధానిలో క్రొత్తపన్నులను విధింపటయందు ప్రభుత్వము వారు జయము గాంతురు. (ప్రీ ప్రెస్)

బొంబాయి కార్పొరేషను

ప్రాథమిక విద్యకు డబ్బు

బొంబాయి, జనవరి 11:—బొంబాయి నగరమున ఒకరి యాస్తి నింకొకరికి మార్చునప్పుడు కొనవలసిన స్టాంపు లలో నూటికి 1 వంతున పాచ్చింది ఆ వచ్చెడి సొమ్ముతో ప్రాథమిక విద్యకు ఖర్చులలో సగుమిచేదమని ప్రభుత్వమువారు చేసిన సూచనను నేను బొంబాయి కార్పొరేషనువారు విచారించురు. ఈ స్టాంపు పన్నులవలన వచ్చెడి సొమ్ము ఖర్చులలో సగుమనమిందియున్నయెడల ఆ యొక్క మొత్తమును కార్పొరేషను వారు గృహనిర్మాణ నిధికై ప్రత్యేకింతురు. సగుమనకు తగిన యెడల ప్రభుత్వమువారు డబ్బురూపముగానితురు. కార్పొరేషను లో అభిప్రాయభేదములు కలవు. వాతీయహింస గృహమూత్రము విద్యావిషయము స్థానికవిషయముగావున రాష్ట్రీయ గృహము నుండి డబ్బుపెట్టరాదన్న భావమును కార్పొరేషనువారు జుట్ట కొనబాలరని స్పష్టముగా చెప్పుచున్నారు.

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము

పార్సీసంఘమువారు తమ ఆభ్యర్థి కొర కుపన్యసించిన సభలో సాంఘిక ప్రాతినిధ్య సూత్రములవలన సరించి పార్సీ ఓటరులను పార్సీవారికే ఓటు చేయమని అడుగుకూడదని సర్దిదిగ్గమ పెట్టిటుగారు హెచ్చరించిరి. హైందవ ప్రజాజీవితమందు ఎవరిసంఘముకొరకువారు పాటుపడుట, సామాన్యవిషయమనియు కాని పార్సీసంఘమువారింతవరకు దానికి లోబడలేదనియు ఇచ్చడును లోబడకూడదనియు సర్దిదిగ్గమగారు చెప్పిరి. ఎవరో ఒక రిద్దగు తప్పతక్కిన యుపన్యాసకు లందరునుకూడ సాంఘిక పక్షపాత విషయములు ని విలు, రాజకీయములలో రాకూడదని పెట్టిటుగారి వాక్యములతో ఆ మోడించిరి. (ప్రీ ప్రెస్)

నోటీసు

నా పెద్దమామగారు చిట్టా సుబ్రహ్మణ్య దీక్షితులు నావద్ద నుంచిపోయి దుర్వ్యయములను చేయుచు అల్లరిగా తిరుగుచు న్నాడు. అతడు మటుంబము నిమిత్తమై యెట్టి రుణములన్ను చేయనవసరములేదు. చులూవిగా డబ్బు పాడుచేయుటకు అక్కడక్కడ అప్పులు అడుగుచున్నట్లు తెలియవచ్చుచున్నది అతను చేసే అప్పులను నాయాస్థి యెంతమాత్రము బయిందుచేయదని అతనికి దుణుము లిచ్చువారు తెలుసుకోగలందులకై యీ ప్రకటన చేయబడినది. వరియు అస్థితంతయు నాస్వాస్థ్యము.

గండివాడ తాలూకా సిద్ధాంతం

అగ్రహారం, అంగలూరు పోస్టు,

చిట్టా చిన శీతారామసోమయాజులు.

మూడు ముఖ్యవిషయములు

ఒక మంచి లైఫ్ అన్యూయిటీ కంపెనీయందుండవలెను. అసియేషన్ గొప్ప ఆస్తులు, నిర్వహించుటయందు మిశ్రవ్యయము, తక్కువరేలు ప్రీమియం. ఈమూడు విషయములను గురించి యోచించిన "ది ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా" ఈ మూడు విషయములందును అద్వితీయమైనది. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసము నకు వ్రాయవలెను.

The Branch Secretaries,
The Empire of India Life Assurance
Co. Ltd.,
POST BOX No. 37, MADRAS.

నోటీసు

1 బందరు తాలూకా చిన్న గోల్లపాలెం గ్రామంలో మాజీటి లక్ష్మీనరసింహారావు పాపాలు కారుగారితాలూకా కొబ్బరితోటపూమారుయ 100 లున్న అండ్లు చేరియున్న ఖాళీభూమి పూమారుయ 200 లున్నా జమాలా. మూడువందల యకరములున్నా విక్రయింపబడుచు గన్ను కావలెన్ని వారునాతో న్యవహారములు జరుపుకోవలెను.

బండ్లు, భోగరాజు పట్టాభి శీతారామయ్య,
10-1-27.

స్టీలు సెల్ వెటి 2263

ఇది 1862 సం॥ రము నందు కనిపెట్టబడి, యింకను దీని గుణము వృద్ధియగుచున్నది. ప్రపంచమునందు ఏదియు దీనిని మించుటకు పీలులేదు. యిప్పుడే గవర్నమెంటు కలెట్రాక్టరు గారైన రామస్వామిసాగర్ వద్దనుండి ఒక యోగ్యతాపత్రక వచ్చినది. "నా గడ్డమునందు గడ్డియొంది, తినివేయుచుండెను. తినినామే మీ యోగ్యతను వాడితిని. గడ్డి పోయినది. మొండి గాయంపైన ఫలమునందు మరల వెంట్రుకలు మొలచుచున్నవి."

2263 బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1-0-0.

టోకు ధరలకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Collingwood & Co., Mount Road, Madras

మదరాసు గుర్రపువందెములు

శనివారమునాడు జరిగిన గుర్రపువందెములలో ఫలితములు 7 పందెములు జరిగినవి. రెండు పందెములలో వెండిగెన్నెలు బహుమతిగా నొసంగబడినవి.

మూంట్టుపేటు

గుర్రముచేరు.	కాతుకేగు	రూ
(1) సనీలేడి	జి. మే.	18
(2) ప్రిలుబెరు	ఈప్టన్	
(3) టుర్బులెన్స్	ఎ. టి.సు.	

గెల్లిన గుర్రమునకు రూ 1200, రెండవ గుర్రమునకు 800, మూడవ గుర్రమునకు 200. దిగువపందెములకు గూడ నట్లే యొసంగబడినవి.

మూరారకు పేటు

	మేక్స్ రూ	350
1. ఆమిను	తాంసెక్	58
2. ప్రోఫెక్సు	బర్గిను	28
3. హింస్ ప్లెడ్	హార్డింజి	36
4. లక్ష్మీకా		

గాలోఫ్ పేటు

	హార్డింజి	19
1. గాలోఫ్ యులు అలివరు	మికింగ్సు	14
2. టూఫ్లరు	రక్తిను	20
3. శావంతి		

ఇరాకు పేటు

	ఈప్టన్	
1. డిరా	మికింగ్సు	
2. డి.పెక్టిపు	మాకుగ్గసు.	
3. కె.ఫిడరస్	హయటు	
4. సయిస్కాంపు		

గవర్నరుగారి కస్

	బీస్టి	47
1. హైరోడు	ఆర్మీ	24
2. బర్మసుడ్రీవరు	ఈప్టన్	50
3. భవనీ తల్వారు	ఈప్టన్	51
4. ట్రూగ్రెసు		

ఈపందెమునందు మొదటిగుర్రమునకు మదరాసుగవర్నరుగారు రూ 1000 విలువగల వెండిగెన్నె బహుమతిగా నొసంగిరి.

రాయపురం పేటు

	ఆర్మీ	50 + 22
1. క్రేపుక్వీను	ఈప్టన్	26
2. కెల్లీసు బాయి	మికింగ్సు	
3. కిటిలజుమరోజు	హయటు	
4. వార్డు		

శివగంగ కస్

ఈ పందెమునందు గెల్లిన గుర్రమునకు శివగంగ రాజా గారు రూ 750 విలువగల వెండిగెన్నె యొసంగిరి.

	హకాబసు	861
1. డ్రమ్మకబాయి	తావ్సును	76
2. సిఫీరాజు	హయటు	48
3. జోలియాల్టి	ఫెర్సును	124
4. బారా		

బొంబాయి పేటు

	తావ్సును	23
1. దర్బారు	హకాబసు	15
2. హులూలు	ఆర్మీ	23
3. కిటింగరు	బీస్టి	37
4. చంచూసు		

మూడవ ఫలమునందు దెల్లిన రూపాయిలమొత్తము సవరు గుర్రముస్థానముపై పందెమువేసినవారికి చెల్లింపబడినది.

Rubber Balloons

పిల్లలు ఆడుకొను

అమృతాంజనం డిపోవారి

రబ్బరు బెలూన్లు

ఇవి పిల్లలు ఆడుకొనుటకు చాలా ప్రపయోగమైనవి. ఆమెరికానుండి తెలుగుదేశానికి రప్పించబడినవి. గాఢపాసియడల పెద్దవి అయి పిల్లలకు చాలా ఆనందమును కలిగించును పలు రంగులలో గలవు. బహు కొలదిగ రప్పించబడినవి. వెంటనే అర్జున పంపుకోవగలగెదము. అలభ్యము ఆకాశంగ మరన.

నెం. 1. పాడుగసాటివి పెద్దరకం డబ్బా 1 కి రూ 2-8-0

నెం. 2. ,, పగ్గరకం డబ్బా 1 కి ,, 1-8-0

నెం. 3. ,, చిన్నరకం డబ్బా 1 కి ,, 1-0-0

నెం. 1. గుండ్రమవి పెద్దరకం డబ్బా 1 కి రూ 2-8-0

నెం. 2. ,, పగ్గరకం డబ్బా 1 కి ,, 1-8-0

నెం. 3. ,, చిన్నరకం డబ్బా 1 కి ,, 1-0-0

ఏరకములోనైనా 3 కి తక్కువ పంపబడవు. తపాలా తాబీలు ప్రత్యేకము.

అమృతాంజనము డిపో

6, 7. తంబుకెటిప్పి మద్రాసు.

2518 హిందూమత

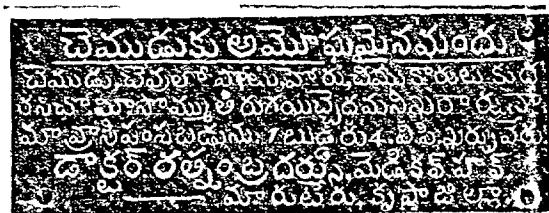
ప్రచారక గ్రంథములు

ప్రశిల్లవరకు తగ్గింపబడిన వెల రూ 1-8-0

బ్ర॥ ప్రభాకర ఉచూమహేశ్వర పండితులవారి హిందూ మతోపన్యాససారము. 195 కోట్ల సం॥కు పూర్వము హిందూ మతము కలసి తెలియు గణిత మేద, ప్రతిపదార్థమున చేవు డెట్టుల నిండియుండెనో, అతడు త్రిమాధులగుట యెందుకో వారికి భార్యలు వాహనములేలనో, ఒడకైన గుడికిని సంబంధ మేదో, నుడిలో శివునకు రూపము, భక్తునకు ప్రసాదమేల లేదో, బ్రాహ్మణాదిజాతుల జన్మఫల మేదో నారదజన్మిష్టాదు లా జన్మమున బ్రాహ్మణులెట్లయిగో బ్రౌపది పంచపక్షుల వరించు టయు కర్మనిగోరి పతివ్రతయగుటయు కుంతివ్యభిచరించి సంతతి బడయుటయు నెటుల ధర్మమో శాస్త్రముం జూపి యొప్పించు గ్రంథములు "మతప్రభ మతధర్మం మతశిఖ భగవత్తత్వం భగవత్సూక్తి (0-3-0 చొ) మతధ్వజం భగవత్ప్రీడ అమావాస్య భజన భగవద్ధ్యానం (0-2-0 చొ) మతప్రభువు 0-5-0" అని పదికలవు.

హిందూమత ప్రచారక పంపుము

కొత్వాడు, గోవావరేటిల్లా.

వివాహము మొదలగు శుభకార్యసమయములందు, మమ్ములను మరువకుడు.

ఆకాశంగు
గలుగు!

} చిన్న వస్తువు మొదలు పెద్దదివరకు మావద్ద స్థానం ఉన్నది!! {

త్వత్తెకరముగా
మంతు!!

మావద్ద ఉన్న బంగారుఉంగరములు, పువ్వురాగములు, కంపులు పొడిగిన ఉంగరములు, తోటలు, చూటెలు, నంబీలు, బిక్సీలు, లుగ్గరలు, వాలిసెల, పలురకముల చేతిగంటలు, గొలుసులు, బేసరీలు, ముక్కుపువ్వులు, నాగరాలు, వడ్డెముగ్గులు, కోహపువ్వులు, పాత నాణెలు, పాత కర్రలు, పాత పాత వస్తువులున్నవి. వీనివెండికి, సవరంబంగారుకు, మేల్ పువ్వురాగములకు, కంపులకు, చూటెల విక్రయము, వివాహము, పండుగలు, పండుగలు చేయుటకు తృప్తికరముగాలేనిచో వైము వాడనిచ్చెదము. ఒకదాని మానవ్యముగా పంపగోరెదము.

ఉమ్మడిరామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, శ్రీ గ్రామరామయ్య, మద్రాసు

మద్రాసు వెన్సెట్లు

ప్రతిరకము ద్రావించు వెన్సెట్లయొక్క శ్రేష్ఠత్వమునకు, పోడిమికి పూర్వము గలదు. మద్రాసు వెన్సెట్ ఫ్యాక్టరీవారిచే మాత్రమే తయారు చేయబడుచున్నవి. ఏటా ఏటా యోగించి స్వదేశోద్యమమునకు ప్రోత్సాహ మొసగుడు. వివరములకు ఈ లోపల విలాసమునకు వ్రాయుడు.

వి. పెరుమాళ్ శెట్టి అండ్ సన్సు, మద్రాసు

1984

త మా పాలు

(ఆంధ్రవత్సక ప్రత్యేకము)

గుమాస్తా-- అమ్మో, సర్టిఫికేట్లు ఇంకొకరివద్దగలవని నమ్ముచున్నాను. తమవద్దనుండి బాగా పనిచేసినానని సర్టిఫికేట్లు పంపమన్నట్లున్నా రండి.

యజమాని-- నీవు తిన్న గా పనిచేసే వాడవు గావు. నే ను నీమని సర్టిఫికేట్లు ఇచ్చేది?

గుమాస్తా-- నమర ఇచ్చిన తీలానికి సరిపోయ్యే పని చేసినానని వ్రాయండి; చాలును.

తెక్క

భర్త-- ఇకనుంచి నీవు వాడే సాముకు తెక్క వ్రాస్తే మంచిది. లేకపోతే, నీవు రూపాయలను గవ్వలవలె ఖర్చు చేడతావు.

భార్య-- అట్లాగే వ్రాస్తాను లేండి.

భర్త-- ఇదిగో నూరు రూపాయలు. నేను ఊరినుంచి వచ్చేలోపుగ జను ఖర్చు వ్రాసివుండు.

భర్త ఊరికి వెళ్లి తిరిగి వచ్చి ఇట్లునెను.

భర్త-- తెక్క వ్రాశావా!

భార్య-- వ్రాశాను. ఒక నైపుక మీరు నూరురూపాయ రిచ్చినట్లు వ్రాసాను. ఇంకొక నైపుక అంతా ఖర్చయినట్లు వ్రాశాను. మీరు తప్పి గావుందా?

మండు

మందులంగడివాడు-- మీరు నాకు సహాయం చేస్తారా? స్నేహితుడు-- నా చేతనయిన సహాయం తప్పకుండా చేస్తాను.

అంగడివాడు-- ఈ పాడుము నోట్లో వేసుకోండి. ఎట్లా వుండి?

స్నేహితుడు-- తియ్యగాలేదు. తగని చేదుగా వుంది.

అంగడివాడు-- నేనుకూడ అట్లాగే అనుకున్నాను. అది ఏమయివుంటుందో చెప్పగలవా?

స్నేహితుడు-- చెప్పలేను.

అంగడివాడు-- నాకు తెలియలేదు. ఎవరో ఈ పాడు ము కొనుక్కుపోయి గొడ్డకు పెట్టి చంపుతున్నారని తెలుస్తే, నిజమెంతవుందో అని పరీక్షించడానికి మీ సహాయంకోరాను.

దానం

ఘోసాయి-- నేను అన్ని దేశాలు తిరిగినవాను. ఇది నాజ న్యస్థానం అవడంకల్ల, దీనివిధవుండే ప్రేమ యింకొక ప్రదేశం మీదలేదు. దాన్ని చూపించడానికి, నేను తలకొక అర్ధరూ పాయిచొప్పున దానం యియ్యతలచాను. ఈసంగతి అందరితో చెప్పండి.

గంటనేపటిలో మాడువేలమంది జనం ఆసక్తిపడి వచ్చిరి. జనులు-- ఏదండి మాకిచ్చే బహుమానం?

ఘోసాయి-- నావద్దగ సంతిని మాత్రమన్నయి; ఒక్కొక్కబుడ్డి ఖరీదు రూపాయి. మీకుగాను అర్ధ రూపాయి కిస్తాను. మిగతా అర్ధరూపాయి మీకు దానంయిచ్చినట్లుగా ఎంచుకుంటాను.

భ్రమ

బజారులో అంగడి ఎదురు నిలవబడి ఒకడు ఆకాశంవంక తడక నివ్వకో చూస్తుండెను. దారిన బొయ్యేవాళ్లందరూ ఆ వంకకే చూస్తుండెరి. జరసమాచోన్న మాదివంటివేయడానికివచ్చి న వాల్లెవరూనుమాదా పైకి చూడకం సాగించిరి. తుదకుఅం గడి వాడు ఈగలరూ చూసి, వాకిట్లో పెట్టిన మైనపుబొమ్మను తీసి, లోపల చెట్టెను. అంతరూ ఎవరివారిని వారు వెళ్లిపోయిరి.

దొంగతనం

మేజిస్ట్రేటు-- నీవు కొట్టోనుంచి గరితెలెత్తుకపోయినట్లుగా చాటివచ్చింది. నీమయినా చెప్పకుంటావా?

మద్యం-- సారబాబువల్ల తీసుకున్నానండి.

మేజిస్ట్రేటు-- సారబాబు పెంకురు వచ్చింది?

మద్యం-- గరితెలు వెండిననుకున్నానండి. తరువాత చూస్తే జగ్గునునిల్వగల వయ్యయి.

స్వభావం

ఒకడు-- నాభార్య స్వభావం నాస్వభావం ఒక్కటే.

స్నేహితుడు-- అయితే మీయిద్దరకు సరివడుకుండన్న మాట. అస్వభావం ఏమిటి?

ఒకడు-- నాభార్య అంటే నా కులత్యం లేదు. నేనంటే నాభార్యకు లత్యంలేదు.

కథ

ఇకన్వేక్షకు-- నీవు చెప్పిన కథ యిదికాదే? ఖయీదీ-- ఆకథను మీరు నమ్మలేదు. కాబట్టి యింకో కథ చెప్పాను.

కూడిక

ఉపాధ్యాయుడు-- రెండు వేర్వేరు వస్తువులను కలప దానికి పిలువేదు. ఒకగొట్టెను ఒక అవును కలిపితే, రెండుగొట్టెలుగాని రెండు అవునుగాని కానేరవు.

బాలుడు-- అసంగతి నాకు తెలియదుగాని, అరపడి పాలూ, అరపడినీళ్లుగలిస్తే పడిపాలయినయి, యిది నేనుచూశాను.

చదువు

టీచరు-- అనిచ్చిన ఎక్కి-- చేతులు వదలిపెట్టు.

విద్యార్థి-- క్రింద పడతానేమో.

టీచరు-- ధరవాలేదు. గురువుమీద విశ్వాసముండు.

అంటువిద్యార్థి నిచ్చెనెక్కి క్రిందపడెను. ముఖమీద దెబ్బతగిలెను.

విద్యార్థి-- మిమ్మును నమ్ముకుంటే చివరకు ఎట్లా అయింది.

టీచరు-- ఇకఎప్పుడు ఒకరిమీద ఆధారపడకు. నీయి ధ్ధని నీవు నమ్ముకో. అసంగతి నేర్పడానికి, నేనుబుద్ధియుం చాను.

విశ్రాంతి

ఎల్లయ్య-- క్యాపియరుగా రున్నారా అండి?

బాంతునూస్తా-- ఊరికి వెళ్లారండి.

ఎల్లయ్య-- విశ్రాంతికొరకా?

బాంతునూస్తా-- కాదండి. అశీసులూ విశ్రాంతిబ్రాసి గావుంటే, లోచక బయటికి పోయినారండి.

నలహా

స్వాయాధిపతి-- ఛాన్దిచవనంగా విన్నావుకదా! నీవు ఏమిచెప్పతావు?

మద్యం-- అయ్యో, నాస్థానంలో మీరుంటేగాని, మీకు నిజం తెలియదండి.

స్వాయాధిపతి-- నన్నుబోనులో నిలువోమంటావా ఏమిటి?

రహస్యం

ఎల్లయ్య-- నీవు పుల్లయ్యమీద కోపపడ్డావెందుకు?

మల్లయ్య-- వాడికి ఒకరహస్యం చెప్పాను.

ఎల్లయ్య-- దాన్ని ఇంకొకరితో చెప్పాడుకాబోలు.

మల్లయ్య-- చెప్పలేదు. చెప్పింది కాస్తా మరిచి పోయి నాడు.

పటాలు

ఒకడు-- బుద్ధిలేని జంతువుల పటాలు వ్రాయడంలో గట్టివారట, మీరేనా?

మరియొకడు-- అవును. నేనే. మీపటం తయారు జేయ వలెనా?

సుఖం

యజమాని-- నీకు సౌఖ్యంగా ఉన్నదా?

నాకరు-- ఇంతకొద్ది జీతంతో సౌఖ్యం ఎట్లావస్తుందండి?

యజమాని-- ఎందుకురాదు? నేను ఉపాయం చెప్తుతాను విను. నరీరాత్రిలో, రుప్పటిలోనుంచి చెయ్యితిసి కానేపు బయటపెట్టు. కొంచెము నేపటిలో నరీ అధికమవుతుంది. వెంట నే బట్ట కప్పకొంటివా, సుఖంగా ఉంటుంది.

విధి

ఇకన్వేక్షకు-- పోలీసుభటుని ముఖ్య విధి ఏది?

పోలీసు భటుడు-- రాజభక్తి మాపించడం.

ఇకన్వేక్షకు-- అదికాదు. గుండీలను తెల్లగా రుద్దుకోవడం.

కాంట్రాక్టు

స్వాయాధిపతి-- కాంట్రాక్టును భంగపరచినందుకు నీ మీద నష్టానికి డిక్రీ ఇచ్చాను.

ప్రతివాది-- అయ్యో, మొదటి నేరభదనని చెప్పుకుంటే, తమిస్తారా?

ఉపన్యాసం

ఉపన్యాసకుడు-- మీపత్రికలో నాఉపన్యాసం అంతా ఎందుకు ముద్రించలేదండి?

సంపాదకుడు-- "నేను" అని ప్రతివాక్యంలోపెత్తే నోటు చాలక అమాట ఒక్కటి తీసివేసాము.

పని

ఒకడు-- ఎట్లా వున్నావు?

మరియొకడు-- పని చెప్ప నలగితాను.

ఒకడు-- ఎప్పటినుంచీ పని మొదలు పెట్టావు?

మరియొకడు-- ఒకవారం రోజుల్లో ప్రారంభిస్తాను.

చీర

వర్తకుడు-- ఈచీర మీద చూపించిన చూడిరిగావుంది.

పుల్లమ్మ-- నిజమే. చాలా బాగుంది?

వర్తకుడు-- ఎన్ని ఇయ్యమన్నాను.

పుల్లమ్మ-- అప్పుడే! నేనుమాత్రం ఇదే మొనటికొట్టు. నాలుగుకొట్టుచూసి, మీదస్థికి మల్లినస్తా.

పందెం

ఉపాధ్యాయుడు-- మీతమ్ముడు బట్టికి ఎందుకు రాలేదు?

బాలుడు-- మేమిద్దరం పందెం వేసుకున్నామండి. మేడమీదనుంచి ఎవరుబాగావంగి కిందికి చూస్తే వారు పందెం గెలిచేట్లుట. మాతమ్ముడే గెలిచి, కిందపడ్డాడండి.

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక సమాజమువారు, ఏలూరు
ఎస్.పి.ఎస్. థియేటరునందు
నాటకం 16-1-26 నాటకం
ప్రతిభావక్త
జి. కృష్ణమూర్తి
ఎమ్. ఎన్. రావు, జమీందార్, ప్రావీణ్యం

కౌను థియేటరు
9-1-26 తనివారమునుండి 15-1-26 శుక్రవారమువరకు
ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు 6-15 గం, 9-30 గం
ప్రతి కని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3-15 గం
ప్రత్యేక మాటిని గలదు
మదన్ థియేటరు లిమిటెడ్
సత్య హరిశ్చంద్రను
ప్రచురించుదు. హిందూదేశ నాటకములన్నిటికంటెను
కుప్రదిద్ది చెందినది. ఇదే కథనుండి ఇది వ్రాయబడినది.
మిక్కిలి అందమైన "మిస్ సవేరియా"
ప్రధాన కథా నాయకురాలు
7000 అడుగుల పొడవుగల 5 రీజుస్ గలది
చార్లెస్ టెన్ "సన్నిపైడ్" లో గలది 8 రీజుస్ గల హాస్యము

అపూర్వమైన సమయము
ఉపయోగించతగిన మిగిలియున్నట్టి శత్రు చికిత్స ఆయుధములు, అందుకు సంబంధించిన సామానులు బొంబాయి, బై కుల్లాలోనున్న గవర్న మెంటు మెడికల్ స్టోరు డిపోవద్ద 18-1-1926 తేదిన బహిరంగవేలమువేసి విక్రయించబడును.
ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము
1-భాగము-- వ్యాధుల స్వరూపమును, వాటికి ననుభవనిధముగా సులభముగా చేయవలసిన 600 యోగములును గల వైద్యగ్రంథము. 1-కి రు. 1-4-0; పి. పి. 0-4-0
2-భాగము-- శుద్ధులు, భస్మములు, వంటకాజ్జలి ఔషధములు, ఆసనములు, అరిష్టములు, వ్రానకములు, చూర్ణములు, మొ|| 610 యోగములు, అనుభవముగా చేయు పద్ధతులతో యున్నది. (8) 8351 1-కి రు. 1-12-0; పి. పి. 0-6-0
పి. పి. పి. అందుకో, ఆరముర్వేదసమాజం, చెరిచేసే నెల్లూరుజిల్లా.

మలయ చందనము
నెగరోగమునకు కుతారము
పథ్యము లేదు. పిచికారితో పనిలేదు. మూడుపూటలలో తప్పక గుణము కనబడును. ఒకడచ్చారో వ్యాధినియ్యాల మగును. రాజకుటుంబముల నిమిత్తము కనిపెట్టబడినది. వెల డచ్చా 2-4-0. దీనికనుపానము సందనతైలము ఔస్సు 8-0-0
రెండుగు ప్యాకెటింగులై రా ఖర్చులతో 6-0-0. 24గ్
గంధర్వ ఫార్మసీ రామచంద్రపురం గోదావరిజిల్లా

బి. జి. హార్మి మనుగారు

అఖిలభారతనాయకుల స్వాగతము

'బొంబాయి క్రానికలు' సంపాదకులుగ మరల నియమింపబడుట

(ప్రీ ప్రెస్)

బొంబాయి, జనవరి 12:—

బొంబాయి క్రానికలు డైరెక్టరులు నిన్న సాయంత్రము సమావేశమై హార్మి మనుగారు యిచట జేరగనే బొంబాయి క్రానికలు సంపాదకత్వమును మరల వహింపవలె నని తీర్మానించినట్లు తెలియుచున్నది.

హార్మి మనుగారు సంపాదకులుగనుండునది అప్పడే క్రానికలు నిర్వహణ అమర్చుట వుచున్నది. హార్మి మనుగారికి స్వాగత మొసంగుచు గాంధీమహాత్ముడు, బె నెంట్లు, మోతీలాలు నెహ్రూ, గ్రహంబోలు, సరోజినీనాయుడు, అబ్దుల్ కలాం అజు, షేకతల్, రామానందచట్టి, మహమ్మదల్, సెత్తా, నల్లభాయి పటేలు, కే ల్కార్, చింతామణి, భద్రాచారి, ఇతరులను బంపిన సందేశములు క్రానికలు ప్రచురించెను.

మహాత్ముని సందేశము

హార్మి మనుగారికి నాహ్యాయపూర్వక అభినందనము లర్పించుచున్నాను. ప్రభుత్వమువారి ధీరు డగు ఆంగ్లేయుడెడలను మనకును జేసిన గొప్పతనము దిద్దుకొనినందులకు అభినందింపవలసి యున్నది. ఆయన కార్యము సానుకూల మగుగాక! ప్రస్తుతము భారతదేశమునకు మిత్రులందరు నొసంగ గల సాయమున కవసరముగలదు."

డాక్టరు పరాంజిపై గారు

బొంబాయి శాసనసభాభ్యర్థిగ నుండురు

బొంబాయి జనవరి 11:—పూర్వము బొంబాయిలో విద్యాంగమంత్రిగా నున్న పరాంజిపై గారు జనుకరుగారిచే కాశీచేయబడిన బొంబాయి శాసనసభాస్థానమునకు అభ్యర్థిగా నిలువబడుచున్నారు.

ఒరిస్సా వరదలు

పాట్నా జనవరి 11:—వరదలవలన ఒరిస్సాకు కలుగుచున్న నాశనము అరికట్టుటకు ఈ దిగువ పనుల చేయుటకు పూనికొనిరి. చిల్కా సరస్సునకు వేరొకముఖద్వారము తెరుచుటకు చిల్కాసరస్సునకు తూర్పున పడిపోయిన కట్టకట్టుటకును సుభద్రానదిని త్రవ్వకుటకు పూనికొనిరి. 2 లక్షలవరకు ఖర్చునని బదిలీచేయబడినది.

నాన్కమిషన్ డు ఆఫీసర్లు శిక్షింపబడిరి.

పూనా జనవరి 11:—ఇద్దరు నానుకమిషన్ ఆఫీసర్లు నకోత్తమురార్జిగారిని అమరావతి, అమరావతిచేరినందులకు శిక్షింపబడిరి. సార్వభౌమ గారిని సాధారణ కార్వోలోగాను పంపింపబడినది సాధారణమైనవిగను తగ్గించిరి.

ప్రత్తి ఉపసంఘము

పూనా జనవరి 11:—ఈసంఘపు 12 వ సాధారణ సమావేశము నేడు బొంబాయిలో గ్లాస్టమగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. నేడు కాలము జిన్నింగ్ ప్రెస్సింగ్ ఫ్యాక్టరీల అట్ట అనుబంధమునందున పురాతనము నుండియున్న అనేక దర అవాలులును, మండ్రిప్రత్తి అమృతమునకు వచ్చుటయు, దేశమునకు ప్రత్తి పండించువానికిని వడ్డమురాని క్రొత్తయుగము ఏతెంచినది. ఆ చట్టమును బాగుగా నమలులో పెట్టుటకు తగుబాగ్రత్త తీసికొనవలయు నని వారు చెప్పెను. ఇండియా మంత్రియు రాజప్రతినిధియు చేసిన వాగ్దానములు చాల బాగున్నవి అని గూడ చెప్పిరి. ఉపసంఘము ముగిల రేపు కలియును. (అ. ప్రె.)

మోతీలాలు

"నేను యీ దైర్యశాలియును స్వాతంత్ర్యవీరునకు సంగంభముజేయుటకు నై స్వాగత మొసంగుచున్నాను."

సరోజినీదేవి

ఆయన యిచటనుండుటవలన జాతీయస్వాతంత్ర్య సంగంభముజేయుటకు కత్నాహము గలుగగలవని సరోజినీనాయుడు చెప్పెను.

ప్రత్యేకపు రైలుబండిలో తీసికొనిపోవుట

బొంబాయి జనవరి 12:—ఈ ఉదయము బి.జి. హార్మి మనుగారు కళ్యాణుడేరిరి. అక్కడనుండి ప్రత్యేకరైలులో సాయంకాలము బొంబాయి తీసికొని పోవుదురు. అఖండమైన స్వాగతమిచ్చుటకు ఏర్పాట్లు జరిగినవి. అసానీయే బెడుపైను ప్రతినిధిలో ఇల్లు చెప్పెను. డిల్లీవలేఖరి నేను మాట్లాడునాటిలో ఏకీభవించనన్నమాట అబద్ధము. నేను ఆయనతో యేకీభవించునని కాని ఇంగ్లీషుప్రజలు మాట్లాడునాటిలో ప్రభుత్వమును జూచిగూడ విసుపుజెందిరి. (అ. ప్రె.)

మహాత్ముని ఆశీర్వాదము

బొంబాయి, జనవరి 12:—బొంబాయి క్రానికల్ పత్రికకు మహాత్ముడు ఇట్లు వ్రాసెను:—నామనఃస్ఫూర్తియైన అభినందనములు శ్రీహార్మి మనుగారికి అందజేయుడు. మనకు ఆ గంభీరపూర్వాయనము చేసిన అధికాపరాధమును దిద్దుకొనినందులకు ప్రభుత్వమునకు అభినందనములు. ఆయన చేయుకృషి వృద్ధివొంది సుఖితమయి నిమ్నూత ఇస్కాను భారతదేశము తన స్నేహితులసహాయమును కోరుచున్నది. (అ. ప్రె.)

కుష్టరోగ చికిత్స

నూతన శాస్త్రపరిశోధనలు

నైన్సు కాంగ్రెసునందు ప్రదర్శింపబడుట

బొంబాయి, జనవరి 9:—బొంబాయిలో జరిగిన 1923 నైన్సు కాంగ్రెసు నేషనలు నైన్సు అధ్యక్షుల డాక్టరు రావుగారు కుష్టరోగ చికిత్సకు తాము కనిపెట్టిన మందును జూపిరి. శరీరముమీద నేర్పడు కణుగుల నుండి తమారుచేసిన రసితో చికిత్స జేయుచున్న విధమును వారు చూపిరి. ముఖముదత్తుల పోయి వివర్గము. తెల్లచుచ్చలుపోవును. నీరగారు పుండ్లు నాలుగైదు మాసములలో మాసిపోవును. కుష్టరోగము ముండ్లుముండ్లకుపుల రూపమునను, తెల్లపాడులగు రెండు విధముల గలవియు నుండును. చాలరోజులనుండియున్న కుష్టవ్యాధి దానంత నదియే లక్ష్యమునను. కొన్నింటి నెక్కడ బుట్టిన నక్కడ ఆధాగము తెగిపోవును. అట్టిమప్పుడు మరల పూర్తిగా వాభాగము లంబయోగింపబడుటచికిత్సజేయుటకు ర్థము. చాలవట్ల ఆధాగముల పొడై కుట్టిపోవుటయే తటస్థించుటగాని దాంతటండి మాసిందిగాని కాంపొయిందిగాని కొన్నివట్ల మాత్రము గాన్పించును. ఈరెండు తరగతులను డీసినయొడల మిగిలినవిధము లన్నిటికిని డాక్టరు రావుగారి రసిత పని జేయునని జూపబడినది. (అ. ప్రె.)

మోటారుగొప్ప

బొంబాయి జనవరి 11:—పూర్వము మోటారుపై చాల దూరము వెల్లిరనుచేరు గడించినవారిని ఓండియట్లకే లాకెన్సు కాంటుగారు ఆదివారమురాత్రి 2 గంటలకు బయలుదేరి బొంబాయినుండి ఢిల్లీ ప్రయాణముచేయు 780 మైళ్లు ఆగ్రాకు మధ్య నాడుఉదయము 6 గంటలకుచేరెను. గంటకు 40 మైళ్లు ప్రయాణముచేసెను. ఈతడు ఆల్మోరా ఇదివరలో ఒకపర్యాయమే వచ్చెను. ఢిల్లీ 32 గంటల 42 నిమిషములకుచేరెను. మధ్య వాగిన కాలమును తీసివేతగా 28 గంటల 32 నిమిషములు మాత్రమే ప్రయాణముచేసెను. ఢిల్లీ ఉదయము గం 10-45 నిల చేరెను. ఉపయోగించినకారు పై జిజ్ఞాసయెట్లు (అ. ప్రె.)

పంజాబు శాసనసభలోని సిక్కు సభ్యులు

మంత్రిత్వము నంగీకరింతురా లేదా?

లాహోరు, జనవరి 11:—సిక్కు శాసనసభ్యులు నిన్న విద్యాంగమంత్రిత్వమును ఒప్పుకొనుటయూ లేదా యని ఆలోచించుటకు జరిగిన సభలో లేవిపోయిన నలుగురును తమంతట తామే లేవిపోలేవనియు వాటి మంత్రిత్వమును అనుకూలుగు గనుక లేచివెళ్లకనేనదని చెప్పగా నట్లు చేసినది తెలియుచున్నది. ఇట్లు చెప్పట చాల అన్యాయమనియు ఆతీర్మానమును మరల ఆలోచించుటకు సభ మరల చేయవలయుననియు కార్యదర్శికి వ్రాతమాలకముగా చాల సంతకములతో పంపబడినది. రేపు మరల ఆసలముననే సభ కూడుననియు ఆతీర్మానము మరల ఆలోచింప బకుననియు దానితీవ్రత తగ్గించుటకు ప్రయత్నింపబడు ననియు ఖైదీల విషయము కాని కొన్నిమరతులమీద మంత్రిత్వమునకు వారి అంగీకారము తెచ్చుచు రనియు తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

పంజాబు శాసనసభ

అకాలీల విడుదలగూర్చి ప్రశ్నలు

లాహోరు, జనవరి 11:—నేటి సభయందు లాహోర్ రాజాగారిబడిగిరి. 9 వ జూలైలో గవర్నరుగారి ఉపన్యాసములో చెప్పినట్లుగా వ్రాత మాలకముగా జామీ నిచ్చుటకు స్థిరపడిన అకాలీలను విడుదలకు ఏర్పాట్లు చేయవలసి న్నానూ ధివతులకు ఏ కారణముచే నేమైన ఆజ్ఞలనిచ్చిరా? ఇచ్చిన ఏ కారణముచే నీయవలసివచ్చెను? ఆజ్ఞ ఇచ్చినవెనుక ఏ అకాలీ అయినను జామీనిచ్చుటకు స్థిరపడెనా? స్థిరపడగా వానిని విడుదలయండిరా? సర్ జానుమే నాన్డగారు యిట్లు ప్రశ్నజేరమిచ్చిరి. 15 వ సెప్టెంబరున జైల్ ఇన్స్పెక్టరు జనరలువను జిల్లా న్యాయాధికారిగారు జామీనల నిచ్చుటకు ప్రత్యేక సౌకర్యముల చేయవలసియు విషయము ప్రభుత్వమునకు తెలుపవలయుననియు ఆజ్ఞల నిచ్చిరి. వీని ఉద్దేశ్యము అవసరముగా అకాలీలైదిలను బలవంతులుగా లైలుకు వెళ్లవలసి చేయకుండుటయే రెండవది ఏ అకాలీయు ఈ ఆజ్ఞలవలన నిష్పంధింపబడలేదు. ఇదిగాక ఒక యువకును 34 పిల్ల వాండును సంతకము చేయుటతోడనే విడిచి పెట్టిరి. ప్రశ్నజేసినవెనుక ఒక స్టాండింగ్ ఆర్డరును సవరణచేయుటకు రెండగంటలకాలము చర్చ జరిగెను. గోకులచందుగారు ఉపపాదించిరి. ఉపపాదించిన తీర్మానముపై చర్చ ఆఖరైనతరువాత ఉపపాదకునకు జవాబుచెప్ప సభికారము నీయవలెనని సవరణయొన్నది. అసభికారసభ్యులను ఇప్పుడున్న స్టాండింగ్ ఆర్డరు చాలనష్టమును కలిగించుచున్నచనియు ఏ అసభికారసభ్యుడైనను ఒకసారి జవాబుచెప్పినవెనుక రెండవపర్యాయముచెప్పరావనియు చెప్పెను. తరువాత చాలమంది దానికి అనుకూలముగా మాటలాడిరి. హేనార్డు హుస్సేనుగార్లు ప్రభుత్వముతరపున న్యతిరేకముగా మాటాడిరి. గోకులభందుగారు తమ తీర్మానమును సెలెక్టుమిటీ విచారణ చేయవలసినదిగా కోరిన ఉపపాదకు 24 సభ్యులు అనుకూలముగను 31 న్యతిరేకముగను వచ్చినవి. తరువాత సర్దారు జోధింగగారు శిక్కుగురుద్వారాల సవరణ చట్టమును ఉపపాదించిరి. అది సెలెక్టుమిటీవారిచేతిలో పెట్టిరి. తరువాత సభ అసభికారవిషయముపై చర్చించిరి. న్యతిరేకములేయే ప్రభుత్వమునకు 5000 రూపాయలను శాంక్షనుచేసిరి. నిర్బంధ ప్రాసముకొన్నవట్లను, పంజాబులో స్థిరపడవలసినవట్లమును ఒప్పుకొనిరి. పంజాబు గాంధీరెవెన్యూ సవరణ చట్టమును హుస్సేను గారు ఉపపాదించిరి సభ రేపు మరల కూడును.

చీహారు ఒరిస్సా శాసనసభ

జామైదుపరము జనవరి 11:—ఈ సభవారి శీతాకాల సమావేశము 20 వ లేదీన కూడును. ఆసభయందు చర్చింపబడు ప్రధానవిషయము జగన్నాథ మంవరి కరవు, వైకుంఠము గ్రామములకు కూడ శివుల రిమీషను నీయవలసినదనియు రు 200000 వరదలచే బాధపడిన వారి సహాయార్థము నీయవలసినదనియు తీర్మానము ఉపపాదించును- మరీయా జ్యోగమును ఆందుకు జిల్లాబోర్డుకు రు50000 ను ఈయవలయునని మరొక తీర్మానము ఉపపాదించబడును. ఒడ్రసు మాటామరదేశముల నన్నింటిని ఒకచో చేర్చవలయునను ఫీల్డుఫ్ కమిషన్ రిపోర్టును అయిలో పెట్టవలసినవని భారతీయ ప్రభుత్వమునకు సలహా నిచ్చుచు వేరొక తీర్మానము ఉపపాదించబడును.

త్రేడుయూనియను కాంగ్రెసు

బ్రిటిషునాయకుల సందేశము

మహాసభ తీర్మానములు

త్రేడుయూనియను కాంగ్రెసుయొక్క ప్రథమదిన సమావేశమును ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు పంచాక్షరంగా ప్రతినిధుల హాజరును నిశ్చయించి ప్రతిభువాదులను పలువురువ్యక్తులను నిర్దేశించిరి. వీరి హాజరును మాట్లాడిరి. తీర్మానములు గానింపబడెను.

పంచాక్షరంగా

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుల పంచాక్షరంగా మాట్లాడుచు తామపరమి ఆర్థులుగానున్న కార్మికుల ఆర్థికపక్షపు లక్ష్యములను నిర్దేశించిరి. ఇట్లు మాట్లాడుచు వచ్చిరి. వీరి మాటలను వినెడి ప్రజాసభకు తోచినట్లుగా మాట్లాడిరి. తీర్మానములు గానింపబడెను.

ఈమహాసభ జరుపుటకు తోడ్పడిన పెక్కుమందిలో ముఖ్యముగ యి. యల్. అయ్యయ్య, వి. చక్రయ్యరెడ్డి, సింగార నేలకొట్టిగారలు చేకొనినవారు. చెన్నరాజధానియందు ప్రప్రథమమున కార్మికఉద్యమము దీర్ఘ కాలముగా వాడెను. టి. వి. కార్యకర్తల సంఘమును ఏర్పరచుచున్న గార్ల ప్రయత్నములచే పాపించబడినది. ప్రథమమున ఈయద్యమము దెసంటుగారును వారి యనుచరులవలన ఎక్కుడు అభివృద్ధిని గాంచెను. పిదప నీ యుద్యమము క్రమముగ నొక రాజకీయమువారిచేతనే నిమగ్నమగుచున్నందున, రాజకీయములందు పాల్గొని పురస్రములు లభింపకుండు దినియందు శ్రద్ధగైకొనక దూరముగ తొలగియుండిరి. తిరిగి 1925 సం॥ నందు కార్మికోద్యమము నభివృద్ధి చేయుచున్నదియను, సంఘములు స్థాపించబడునను ఉద్దేశముతో ఈ మహాసభ నిచట జరుప నిశ్చయించిరి. ఇంగ్లండునందు కార్మికోద్యమము 150 సం॥ క్రితము స్థాపించబడినది. దాని ననుసరించి భారతదేశమందును ప్రారంభించిరి. కావున ఇంగ్లండునందువలె కార్మికులెల్లరును ఈ యుద్యమమందు శ్రద్ధ వహించి తమయంత తామే నడుపుకొనవలెను. ఈ యుద్యమమందు ప్రజలెల్లరసానుభూతి బడయుటగాను రాజకీయములతో కట్టిసంబంధము లేకుండుటయు ఉద్దేశించబడినది. ఇట్టిసంఘముల స్థాపించి, యభివృద్ధిచేసినపిదప దేశమందలి కామహాసభలలో కార్మికులకు తన ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమునకై ప్రయత్నింపవలసియున్నది. కార్మికులకు ప్రత్యేక ప్రతినిధులుండుట తగ్గంతావశ్యకము. ప్రస్తుత ముందువారు కార్మికులకు నిజమగు ప్రతినిధులు కాదు. దేశమందలి ఏ రాజకీయమునకును వానము ప్రతిపూలరముగాను. కార్మికుల తోడ్పాటును ప్రతి రాజకీయమువారును ఆశించుచున్నారు. కార్మికాశయ సాధ్యమున కేవలము తోడ్పడెనో ఆపత్తుము మనము బలపరచవలెను. ఇంతవరకు మన కార్మికఉద్యమమున కేరాజకీయము తోడ్పడెనో, ప్రస్తుతము తోడ్పడుచున్నదో మిక్కిలివరకు తెలియదు. మనము రాజకీయములందు తటస్థులముగ నుండినా నే డొక ప్రత్యేకము తోడ్పడుచున్న ముఖ్యము వేరొకపత్తు మనకు సాయముజేయుట కాటంకము గలుగగలదు. కావున కార్మికసంఘముల స్థాపించి కార్మికులు తమంతామే స్వయముగ నీయుద్యమమును నిర్వహింపవలెను" అని పేర్కొరి.

మేజరు గ్రహంపోలుగారు

తమ మహాసభ కాన్వేనియన్సులకు కృతజ్ఞతను చెప్పిరి. "ఇంగ్లండు, స్కాట్లాండు దేశములందలి త్రేడుయూనియను లన్నిటిలోని కార్మికులను ప్రస్తుతము వారమునకు 48 గంటలు మాత్రమే పనిజేయుచున్నారు. వివిధప్రాంతములందలి చిన్నచిన్న త్రేడుయూనియనులెల్ల నొకటిగ జేర్చవలయు నని త్రేడునదేశమందు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. 1920 సం॥ నుంచి ప్రత్యేక త్రేడుయూనియనుల సిద్ధాంతమునకు పట్టుదల తగ్గినవి. నేత, పూలు పరిశ్రమలవారును, పొద్దు కాలువారును వారివారి సంఘములెల్ల నొకటిగ జేర్చి గొప్ప మహాసంఘము నొకదానిని నిర్మించిరి. ప్రపంచమందలి ఇతర భాగములందువలె ఇంగ్లండునందును వర్తకపరిశ్రమలు క్షీణించియున్నవి. అందుచే ప్రప్రథమమున వేతనముల తగ్గించుట జరుగుచున్నది. వేతనముల తగ్గించిన కొలదియు దేశమందు నిరదోగసమస్య పీడనముగను. ఇంగ్లండునందు సూక్ష్మముగ లేకపోవుటవలన ఈ నిరదోగసమస్య మరింత వ్యాపించినది. ఈ విషయమును కచ్చితముగా పట్టుకొనుట, వారి ముఖ్యము బాధ్యతగాను

ను అర్థము చేసికొనవలసి పోయిరి. ఇంగ్లండు పరిశ్రమిక జీవనమును చాల అంతరి వ్యాపించియున్నది. ఇంగ్లండు నందు లి టైలులే లన్నిటిలో పెద్దదియును పశ్చిమత్రేడునదేశ గారంతి దినమును నిలిపివేయు దలచుచున్నారు. బొంగుగనులలో పని జేయువారు దినమునకు 8 గంటల పనిజేయవలె నని జేర్చుచున్నారు. వారు త్వరలో సమ్మెకట్టు నేర్పరచుచున్నారు. 48 గంటల వారమును ఇంకను వృద్ధిజేయవలయు నని ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. అట్టి వానిని నిరోధించవలెను.

ఇంగ్లండునందలి త్రేడు యూనియనులు అనేక కష్టములను ఎదుర్కొని పోరాడవలసివచ్చుచున్నది. అంతేమాత్రమునే మీ ఉద్యమమందు శ్రద్ధగైకొనకపోవు. ఇటీవల జరిగిన బొంబయిదుల్లు సమ్మెయందు ఇంగ్లండు కార్మికపక్షమువా రెట్టి శ్రద్ధగైకొనినదియు మిక్కిలి తక్కు లెల్లము.

సమ్మెకట్టు తేర్పాటు జేయుటయే యూనియనుయొక్క ఉద్దేశముగాదు. సమ్మెలు కట్టకడపటి సాధనము. బలము తమలకు సంఘముల స్థాపించుటకే సమ్మెలను తప్పించుటకు మార్గము. కలెక్టరీనములందు జీతములకై అందోళన సలుపవలెను. బ్రిటిషు త్రేడు యూనియనువారు మీ కన్ని విషయములతోడ్పడుటకు సంసిద్ధులగుచున్నది. కాని ఇచ్చటి నిజపరిస్థితుల ఎప్పుటికప్పుడు వాటికి మారపుచుండవలెనని బేర్కొరి. గ్లాస్కోనుండి వచ్చిన హాక్లియట్ బహుగారు మాట్లాడుచు గ్లాస్కో కార్మిక పక్షము, త్రేడు యూనియనువారి పక్షమున మహాసభ నిర్వహ్యముగ జరుగటం కాశించిరి. ఉద్యమాభివృద్ధికి సహకార మత్యవశ్యము. మీసాంఘిక విషయములెల్ల నీ సహకార మువరకు కొని పెంపు జేయవలెను. అందులకు మీస్థానిక ప్రభుత్వము సహకారోద్యమ మందు శ్రద్ధగైకొనుట ముఖ్యము. మనమెల్లరము సహకులమని ఎరుగవలెను. ఇంగ్లండునందు నివసించువారి యొక్కయు మీయొక్క జీవితములు అన్యోన్యధార భూతములు. భారతీయులు మనము దేనికై పోరాడుచున్నామో అట్టి యాశయునకే పోరు సలుపుచున్నారనియు, వారి ప్రయత్నములకు తోడ్పడినా ఒండొరులకును ఆశయ సాఫల్యము గలుగజాలవనియు స్కాట్లాండు వెల్లెన పిదప నాదేశీయులతో చెప్పవలెనను. మీరు త్వరలో అభివృద్ధి నొంది మీదేశమును స్వయముగ పాలించుకొన గల్గుదురుగాకను విశ్వసించెదను. (హుస్సు) లేచి నిలువబడుడు. మీహక్కులకై పోరునల్పుడు! నేడు ఇంగ్లండునందుండే లోపములను గాంచి మీరు వానిని నవరించుకొని ఇరువురముగలసి ఏకాకయముతో ముందు నడచెదము" అని పేర్కొరి.

జాన్ ఆలండుగారుగూడ మహాసభ జయప్రదముగ జరుగగోరిరి.

హార్నిమనుగారి సందేశము

ఏ. రంగసామి అయ్యంగారితోగలసి హార్నిమనుగారు మహాసభలోని కరుణించిన సభయందు హర్షభావములు చెలరేగెను. మహాసభాధ్యక్షులు వి. వి. గిరిగారు హార్నిమనుగారి నాహ్వానించుచు వారీసమయమున చెన్నపురి విచ్చేయుట కుభ్యసరమని బేర్కొరి.

హార్నిమనుగారు మాట్లాడుచు తాము 7 సం॥ ల నుండి భారతదేశమునకు రావలయునని ప్రయత్నించుచున్న ద్వారములు మూయబడియున్నవనియు, తమదేశముయొక్క కవాటములను తెరుచుటకు భారతీయులకు స్వాతంత్ర్యము లేకపోయెననియు బేర్కొరి. భారతదేశ కార్మికోద్యమము నాల్గైపుడును ప్రియునుండగూర్చును. భారతదేశకార్మికుల ఉద్యమమునకు నేపథ్యములుకును, భారతకార్మికులు తదితరవిదేశములందలి కార్మికులతో సరి సమాన ప్రతిపత్తి గలుగునట్లు తోడ్పడుటకు నాకు చేజిక్కిన యవకాశములెల్ల పనిజేసెదను. ఆశయమూర్తి యగవరకు మన ప్రయత్నముల సేమాత్రము విరమించరాదు. మీసమక్షమున మాట్లాడుట కవకాశ మొసంగినందులకు వందనములు" అని పేర్కొరి.

మహాసభయందు దాహింపబడిన తీర్మానములలో ముఖ్యము లీదిగువగలవు.

పోర్టుట్రుపు అధ్యక్షునిదర్శ

"చెన్నపురి త్రేడు యూనియనులో ఇతరు లున్నారను కారణముచే యూనియను వారి కష్టసుఖములను దెలుపుకొను రాయబారమును నిరాకరించినందులకు చెన్నపురి పోర్టుట్రుపు అధ్యక్షుని చర్యను నిరసించుచు యజమానులకు పనిజేయు వారలయొక్క శ్రేయమునుగోరి యూనియనుయొక్క ప్రాముఖ్యతను గమనించ గోరవలెనున్నార.

అధికారుల ఉత్తరువులేనిది ప్రజలు కార్మికసభలకు జనరాదని నిరోధించు పోర్టుట్రుపు అధ్యక్షు లొసంగిన, నిరంకుశవగు ఉత్తరువు నీసభవారు భుంజించుచున్నారు.

అచ్చుపనివారలు

చెన్నపురి అచ్చుపనివారలకు క్రిందివిధముగ జీతములు కులపు లాండవలెను. క్రమముగ వేతనము లభివృద్ధిజేయవలెను. నిపుణులుగాని పనివారు నెలకు రు 83 లు మొదలు 55 ల వరకు; బాలురు రు 10 మొదలు 20 ల; నిపుణులగు పెద్దవారు రు 40 మొదలు 75 ల; ఘోరుమును రు 75 లు మొదలు రు 125 ల; ప్రతిపనివాడును సం॥ 1 కి ఒకమాసము వేతనము ఉచితముగ జూందవలెను. సంవత్సరమునకు 15 దినములు శలవును, నెలదినములు నిందుశీతముపై జాడ్యపుశలవు, సగటుజీతముపై వారియొకమాసము జాడ్యపుశలవు ఈయబడవలెను. కనివారములందు మధ్యాహ్నము 1 గంటకై పనియంతయో, పూర్తి జీయవలెనని గోరుచున్నారు.

కార్వోరేషను పనివారు

కార్వోరేషనులో పనిజేయు ఊడ్యేషివారు, యరుగు కాలములందు పనిజేయువారు, శాస్త్రుల శాసనము పనివారికి ప్రతిసంవత్సరము జీతము లభివృద్ధితోబాటు పుత్రులకు మాసమునకు రు 30 మొదలు 50 వరకును, స్త్రీలకు రు 20 లు మొదలు రు 40 ల వరకును వేతనము లొసంగవలసివడగ కార్వోరేషనువారికి సలహా నొసంగుచున్నారు. పై యుద్ధ్యోగమువలె నే పనివారలకు శలవులన్నియు నొసంగగోరుచున్నారు.

ఇండెంచు సమాధానమునకు క్రితీసాలముగ నున్నందున ను, కార్మికులకు భంగకరము గావునను దక్షిణాఫ్రికా పారమెంటు వారి సమక్షమున ఉన్న ఆంటి ఆనియాబిల్లు నీసభవారు నిరసించుచున్నారందుక్షిణాఫ్రికా యూనియను ప్రభుత్వమువారి నీటిల్లును నువస. హరించుకొన గోరుచున్నారు.

భారతీయ కార్మికుల ప్రాథమికహక్కులకును భంగము వాటికైయు నీటిల్లును బలపరచుటలో దక్షిణాఫ్రికా కార్మిక పక్షమువారి యభిప్రాయమును నిరసించుచున్నది.

దక్షిణాఫ్రికా కార్మికపక్షమునకును, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమునకును ప్రాతినిధ్యము జరుపుటకు సి. యస్. ఆండ్రూసుగారిని తమప్రతినిధిగ ఈమహాసభవారు నియమించుచున్నారు.

నెటాలగందలి భారతకార్మికుల హక్కుల సణచుటలో దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు గావింపు శ్రయత్నముల నిరోధించుటకు అంతర్జాతీయ కార్మికసంఘమువారిని గోరుచున్నారు.

భారత శాసనసభయందున్న త్రేడుయూనియను లిల్లును బలపరచుచును, జోషిగారిచే ఉపపాదించబడిన మెల్లిర్మిటి లెస్ఫీటు లిల్లునకు ప్రభుత్వమువారు జూపిన ప్రాతిపత్త్యమునకు వగచుచును మరెక్కొన్ని తీర్మానములు మహాసభవారు గావించిరి. పిదప మహాసభ ముగిసెను.

గోమెనుసతి

మధుర జనవరి 12:—గోమెనుసతియు పరివారమును మోటారుమీద కలక్టరగారి బంగారాకు పోయి లేచిరుత్రాగిరి. తిరువలనాయకునిభవనము చేరి పురాతన తిరువలనాయకుని భవననిర్మాణ పుణ్యమునకొనియాడిరి.

తరువాత వాంఛార్లు తెప్పకుళించట్లు మోటారుపై తిరిగిరి. అలంకరింపబడిన పల్లెనాండ్రతోటల కేగి తిరిగి మీనాక్షిమందరేశ్వరాశ్రమమునకు వచ్చిరి. ఆలయము దీపావళిచే ప్రకాశించుచుండెను. ఆలయద్వారమున వారందరికిని పూలహారములు వేయబడెను. ఆలయాధికారులచే ఆదరింపబడిరి. లోనికి పోయి శివచాతుర్యమును మెచ్చుకొనిరి. గుడిలో చాలమంది కూడియుండిరి. వారందరితోను అతివసపుగా మెలగెను. దేవుని ఏనుగులకు స్వయముగా పండ్లనందించెను. ఆలయ ప్రేక్షకుల పుస్తకముం దిట్లు వ్రాసెను. "నేను 11 వ జనవరిని ఈ ఆలయమును జూచితిని. అందున్న వస్తువులు శిల్పములు అలంకారములు అన్నియు నాకు అనందమును ఇంతయు కలిగించెను. చాలకష్టమున కొర్చి నాకన్నియు చూపించిన కుప్పస్వామిగారిని ఇతరులను ఎన్నడును మరువనువారికి నేను కృతజ్ఞును."నిన్నరాత్రి తిరుమాపల్లి డెల్లిరి. (అ.ప్రె.)

తిరుమాపల్లి, జనవరి 12:—గోమెనుసతి, పరివారమును ఉదయమున తిరుమాపల్లిజంక్షను చేరిరి. కలెక్టరు, జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు పురపాలకసంఘాధ్యక్షుడు పోలీసునూపరింబెండెంటువచ్చి ఆదరించిరి. ఆలయమునకు మోటారుమీద వెల్లిరి. సగరమును చూచిరి. గుహలన్నిటిని చూచినతరువాత తిరిగి కలెక్టరుగారిబంగారాకు వెల్లిరి. తరువాత శ్రీరంగం ఆలయమును చూచిరి. (అ.ప్రె.)

మదరాసు కార్పొరేషను

పోయిన కాగితముల కెవరు బాధ్యులు?

కమిషనరుగారు సభకు రావలెనుట

కార్పొరేషను సాధారణసభ మంగళవారము సాయంత్రము సామి వెంటాచెలంపెట్టిగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను.

కార్యక్రమము ప్రారంభించుటకు ముందు ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను.

ప్రశ్నలు: డ్రాయినేజీ ఇంజనీరుగారి రిపోర్టుకు సంబంధించిన కొన్ని కాగితములు పోయినవి. దానిగుర్తి సభ్యులు విచారించి దీర్ఘమున చర్చజరిగెను. నగరములో కల్లు సారాయి, గంజాయి దుకాణముల స్థలనిర్ణయము జేయుటకు గూర్చి మదరాసు కలెక్టరుగారికి సభవారు నూచనల జేయ నిరాకరించుచు తీర్మానించిరి.

ఫయిలు కాగితములు పోవుట

ప్రశ్నలు ఇంజనీరుగారు వల్లపు స్థలముల పూటాచేయు స్కీమును గూర్చి పంపిన రిపోర్టుకు సంబంధించిన కాగితములను డా. రామకృష్ణమూర్తిగారు జూరంగోరిరి. కాగితము లగువడలేదని అధ్యక్షుడు చెప్పెను. డా. రామకృష్ణమూర్తి: కాగితములు కమిషనరుగారి గదిలో పోయినవని దలంపవచ్చునా?

అధ్యక్షుడు: అతని గదినుండి బేరంగగదిలోనికి బోయి అచ్చుల పక్కనే యుండును.

డా. రామకృష్ణమూర్తి: ఎట్లు పోయినవో కమిషనరుగారికి తెలియఁ జూరఁజులేదా?

కమిషనరు గదిలోనికి వచ్చిపోవుమందు కాగితములను గుర్తుగనుచు రిజిస్ట్రేషన్ చేయవలెనని యని భక్తవత్సలు శాయకుగారు రమంగ బయలుగారు కమిషనరుగా నున్న ప్రజ్ఞ అట్టి ఆచారము తొలగిపోయినదని అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

జనరలుశాఖలో సేనుమాస్తాకు ఈ కాగితములు చెంది యుండునని భక్తవత్సలు శాయకుగారు రిడిగిరి. ఈ కాగితములు గుమాస్తాలవద్దను పోసినసరము లేదని అధ్యక్షుడు బలికెను.

భక్తవత్సలు శాయకుగారు: మేనేజరు గారికినైన తెలిసియుండవలెను. విచారణ జేయుదురా?

అధ్యక్షుడు: విచారణ జేసినను యేమియు బయలుపడలేదు.

హమీదుఖాను: కాగితములు పోకమునుపు కమిషనరుగారు దానిపై నేనుయిన ఉత్తరువు జారీ చేసియుండిరా? అట్లయిన యేలేదా?

అధ్యక్షుడు: అందుకు జవాబుదారి యగు కమిషనరు బయలుగారు. వారిప్పుడు లేరు. కాగితములు లేనందున ఎవ్వరును జవాబు చెప్పలేరు.

డా. రామకృష్ణమూర్తిగారు: ప్రస్తుతము కమిషనరుగారు తనకేమియు తెలియ దనుచున్నారా?

భక్తవత్సలు శాయకుగారు: కాగితముల గూర్చి యేమివిచారణ జేసిరో చెప్పెదరా?

కె. వ్యాసరావుగారు: కాగితము లగువడలేదనుట నికరమేనా?

అధ్యక్షుడు: అవును.

వ్యాసరావుగారు: కమిషనరుగారి కాసంగతి యెప్పుడు చెప్పెను.

అధ్యక్షుడు: కమిషనరుగారు అన్నికాభోద్యోగులను కనుగొనగా కాగితము లగువడలేదని వారు చెప్పియున్నారని.

ఇట్లు విలువగల చెక్కులందు కాగితములు పైర్లు పోవుచుండినచో కార్పొరేషనుకు నష్టమురాదా యని వ్యాసరావుగారుడుగ, అట్టి సంగతినైతే జవాబు చెప్పజాలనని అధ్యక్షుడు డెన్యెను.

వ్యాసరావుగారు: ఈ కాగితములు పోయినందున సభవారి చర్చకు భంగము కలుగదా!

అధ్యక్షుడు: స్థానులు ఎప్పి మేటులు తిరిగి తయారు జేయుచుండుట యెక్కువ ఖర్చు అలశ్యము అగును.

ఈనష్టము కమిషనరుగా రెట్లు పూర్తి జేయదలంచినని వ్యాసరావుగారు ప్రశ్నించిరి. అలశ్యముండునని మార్చేమియు నుండదని అధ్యక్షుడు చెప్పెను నేరము. ఎవరిపై మోపుటకు ఏలులేం డెనెను. ఇప్పుడు చెప్పినసమాచార మంతయు ఛీఫుంజీగారి డైరీనుండిగై కొనబడినదని కేరొక క్రెడ్టుకు తీర్పుగాచెప్పెను.

పరామర్శ తీర్మానము

కమిషనరుగారు సభను రాసుకొనిపోవ ప్రశ్నలంతటి బి.

నిలిపి ఆయన వచ్చినప్పటికీ తిరిగి కొనసాగించుటకు నిశ్చయించిరి. ఇవివరము కాన్సిలరుగా నుండిన ఏ. వి. బ్రాహ్మగారు, ఇంజనీరుగా నుండిన ఎస్. జి. లోనుగార్ల ప్రతిపక్షమున విచారము చెల్పు తీర్మానము లామోదించబడెను.

సారాదుకాణముల స్థలనిర్ణయము

పిమ్మట సభవారు సారా కల్లు గంజాయి దుకాణముల గూర్చి విచారించిరి. 1928 ఏప్రిలునుండి నూతనముగ గుత్తయొసంగవలసియున్న అరకు గంజా నల్లమందు విజేత సారా దుకాణములగుర్తి యోచింప ఎక్సైజు డివిజన్ గు బోర్డువారు యీనెలలో సమావేశము గావచ్చుననియు కార్పొరేషనువారేమయిన చెబువనున్నచో చెబువలెననియు కలెక్టరుగారు కోరి యుండిరి. కొందరు సభ్యులు తమ డివిజన్ లోగి కొన్ని పీఠులనుండి విజేత సారాకొట్టును తొలగించవలెనని నూచించిరి. అట్లున్నచో స్థలము మార్చవలెనని భావమే గోచరించునని పూర్తిగా తీసివేయు నుద్దేశములేనట్లు గన్పట్టును. కావున యీయభిప్రాయమునే బోర్డువారికి చెబువలసియుండునాయని అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

సారా దుకాణముల స్థలనిర్ణయభికారమును బోర్డువారి నుండి తొలగించి కార్పొరేషను కొనగవలసిగదిగా కోరియుండిరనియు అట్లు జేయవలెనని కార్పొరేషను తీర్మానము ప్రకారము కొందరు సభ్యులు బోర్డులో ప్రాతినిధ్యము వలంకొని యిప్పుడు మరల తమ అభిప్రాయమును చెల్లించరాదని యుచున్నచు, కె. వ్యాస రావు శాయకుగారు బోర్డునకు నూచనలజేయ నిరాకరించు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. తి. కుందరరావు నాయకుడు, హమీదుఖానుగారు బలపరచిరి. తీర్మాన మామోదించబడెను.

పెలిఫోను కంట్రాక్టు

సభవారు పిమ్మట ఫీరడువ సంఘముల శిఫార్సులగుర్తి విచారించిరి. పెలిఫోను కంట్రాక్టులో యేర్పరుమనివిన కంట్రాక్టు ముగియుటచే తిరిగి నూతనముగా యాడించవలెనట్లు కంట్రాక్టు కుదుర్చవలెనని ఉపసంఘమువారు శిఫార్సుజేసియుండిరి: (1) కంట్రాక్టు యిరవరుల కంగీకరించు లేకున్నంత భాగము తగ్గించవలెను. (2) కంట్రాక్టు నిలిచియుండు పడేండ్లలోపున లేటుఅధికము జేయరాదు. (3) పెలిఫోను ప్రంభము ఒక్కొక్కటి రూ 4 చొప్పు తీగలకు మైలునకు రూ 75 చొప్పు అద్దెనువలెను.

ఇట్టివిషయములను అతివ్యతిరేకముగా చర్చించి నిర్ణయించుటకు పీలులేదనియు దీర్ఘముగ సాలోచించుటకై ఒకప్రత్యేక సంఘమును నియమింపవలెననియు సవరణ నూచింపగా నామోదించబడెను. శింగారవేలుచెట్టి, డి. బి. జి. నారాయణస్వామిచెట్టి, రామకృష్ణమూర్తిగారు సంఘ సభ్యులు గ నియమింపబడిరి. ఇంకనుకొన్ని ఉపసంఘముల శిఫార్సులు ఆమోదించబడెను.

కమిషనరును రమ్మనిగోరుట

తి. గ. నేకకు టి. కరదరాజుల నాయకుగారు సభను నిలుపుజేయవలెనని కోరిరి.

హమీదుఖానుగారు అంగీకరింపలేదు. కమిషనరుగారు యీభవనమునందేయుండి అధ్యక్షుడు పిలువనంపగా జవాబు చెప్పలేదు. ఇంకను ఆతను ప్రత్యుత్తరమియవలన ప్రశ్నలు మిగిలియున్నవి. కమిషనరుగారికి యంతకాలము వేచియుంటిమి. అధ్యక్షుడు కోరినపుడెల్ల కమిషనరుగారు సభకురానవచ్చుతేదా? యని హమీదు ఖానుగారు ప్రశ్నించిరి.

అధ్యక్షుడు: నేను కబురంపితిని. జవాబుకొరకై వేచియున్నాను. కొన్ని నిమిషములు వేచియున్నపిదప కమిషనరుగారు వచ్చునో రాకుండునాయని భక్తవత్సలు శాయకుగారు రిడిగిరి. ఇప్పుడే అడ్డంకుకలురంపితి నని అధ్యక్షుడు చెప్పెను. నర్సుగారు: కొన్ని నిమిషముల కాలనిర్ణయము జేయవలెను. ఎంతకాలము వేచియుండగలము?

అధ్యక్షుడు: ఆయన రాదలచుకొనలేదు. అతని బలంతముగ రిప్రీండు అధికారము నాకు గలదు. కానను ర్యాడకు నేచియున్నాను. ఆయన ఉల్లంఘించునని తలంపెను.

కొంతసేపయిన పిదప కమిషనరుగారు వచ్చి అధ్యక్షుని ప్రక్క నాసెులైరి.

అధ్యక్షుడు: కమిషనరుగారు వచ్చిరి. మీ ప్రశ్నించెదరా?

హమీదు ఖానుగారు: కోగితములను కమిషనరుగారు

అధ్యక్షుడు: కాగితములను జూచినట్లే జ్ఞాపకము లేదనుచున్నారు.

కమిషనరుగారు ఆడివిజను సభ్యునకు జవాబు ప్రాసినపుడు డైలనుపయోగించిరా యని డా. రామకృష్ణమూర్తిగారు రిడిగిరి.

అధ్యక్షుడు: కమిషనరుగారు జ్ఞాపకము లేదనుచున్నారు.

కమిషనరుగారుగంజా అధ్యక్షుడు జవాబు చెప్పినపరమేమి? అధికమభంగము కాదా యని జి. ఎ. నకేశుగారు రిడిగిరి.

ప్రశ్నలకు అధ్యక్షుడుజేరించియే ఆడుగలెనని వారే జవాబు చెప్పవలెనని తేజికాచలంపెట్టిగారురసిరి.

ముఖ్యమైన ప్రశ్నలన్నపుడు సరియైనసమాచారము చెల్పుటకు ఆయన స్వయముగావచ్చియుండ మాట్లాడుట కభ్యంతరములేదని జి. ఎ. నకేశుగారు నుడిచిరి.

ఇందుకు సంబంధించిన నిబంధనలగుర్తి చర్చజరిగెను. ఇదివరకు బోగుగారు, యాకమిషనరుగారు అనేక సార్లు మాట్లాడియుండిరి, గావున కమిషనరు సభలో స్వయముగామాట్లాడుట కెట్టి ఆక్షేపణయు లేదని వ్యాసరావు గారు రిడిగిరి. తిరిగి సెక్షను ప్రకారము కమిషనరు గారు సభలో మాట్లాడవచ్చునని, అధ్యక్షుడు యిట్లప్రకారము ప్రవర్తించవలెను. ఆయన కూర్చొననున్నపుడు కూర్చుండవలెనని బుర్రా సర్వేపాదాయకుగారు చెప్పిరి.

ప్రశ్నింపకు తర మీయ తానెవ్వరనియినను, కమిషనరుగారు ప్రశ్నింపవలెనని వారు సమాచారము చెబువ సంస్కృతి యుండఁ జేయుట కెట్టి అభ్యంతరము లేదని అధ్యక్షుడు నిర్ణయించెను.

బుర్రా సర్వేపాదాయకుగారు: కమిషనరుగారు కాగితముల సెప్పడైన జూచియుండిరా, యనిఅధ్యక్షుని ద్వారా యడుగుచున్నారు.

అధ్యక్షుడు: జ్ఞాపకము లేదనుచున్నారు.

జి. ఎ. నకేశుగారు: నష్టమున కెవరు బాధ్యులు. వారి నెట్లు శిక్షింపవలెందిరి.

అధ్యక్షుడు: కాగితములు బయలుగారి వద్దనుండి వైకి పంపబడినట్లే తెలియరాకున్నదని కమిషనరుగారు చెప్పుచున్నారు.

వ్యాసరావుగారు: కమిషనరుగారి మాటయేల వినవలదు. వారులేది మాట్లాడవలసినదిగా కోరుచున్నాను.

డా. రామకృష్ణమూర్తిగారు: నేను జలపరచుచున్నాను.

అధ్యక్షుడు: మీరట్లు ప్రతిపాదించే వనసరము లేకుండగనే నేనాతని మాట్లాడ కోరగలను వారి కభ్యంతరముండదు. భక్తవత్సలు శాయకుగారు కాగితములు పోగొట్టిన నేర మెవరియందు గలవని ప్రశ్నించిరి. విచారించు చున్నారనియు, యింకను ఎవరని నిర్ణయించుటపీలులేదని కమిషనరుగారు నుడిచిరి.

డా. రామకృష్ణమూర్తిగారు: కమిషనరుగారి కావిషయము తెలియదనుచున్నారా?

కమిషనరుగారు: నాకాసంగతి తెలియదు. నేనప్పుడిచ్చుటలేను.

డా. రామకృష్ణమూర్తిగారు: తనకేదేలోనికి చేరనే లేదనుచున్నారా?

కమిషనరు: నేడెప్పుడాలను. రిజిస్టరు జూడవలెను. కమిషనరుగారి జవాబులను బట్టి యింక సభిక్రముగ ప్రశ్నించి లాభములేదని అధ్యక్షుడు డెన్యెను.

ఇది ముఖ్యమగు విషయమునకుచే కమిషనరుగారు వచ్చేసభయందైన విశేషముగ ప్రకటింపవలెనని జి. ఎ. నకేశుగారు కోరిరి.

వ్యాసరావుగారు: ఈ కాగితములను ఎవరైన సభ్యుల కంపిరా?

కమిషనరు: లేదని నేను విశేషముగ జెప్పగలను.

శింగారవేలుచెట్టిగారు: ఈ కాగితములు పోవుటవలన ఎవరికైన లాభముకలదా?

అధ్యక్షుడు: ఇది ఉపప్రశ్న కానేరదు.

అంతకితో సభ నిలుపుజేయుచుండెను.

ఎ. జె. స్పెంసరుగారు

బోంబాయి, జనవరి 11: ప్రఖ్యాతిగొందిన ఇంగ్లీషు జాత్రీకాథకుని ఏ. జె. స్పెంసరుగారు కేబరిహిందు ఓడలో శుక్రవారమునాడు వచ్చుచున్నారు. (అ. ప్రెస్)

సంక్రాంతి: కద్దరు

భోగీ సంక్రాంతిపండుగలకు హిందువులలో నన్ని జాతులవారును నూతన వస్త్రముల ధరించుట యాచార మైనది. బొమ్మల బెట్టుట ఆంధ్రులకు ముఖ్యము. ఇట్టిసంతోషసమయమున స్వదేశవస్తు ప్రోత్సాహమునకు గడంగుట ప్రజల ధర్మము. నూతన వస్త్రములను కొనువారుండరును కద్దరును విభిన్న కొని ధరించుట యవసరము. ఇందుకు మతభేదముగాని, జాతిభేదముగాని, రాజకీయాభిప్రాయభేదముగాని అడ్డుపడజాలదు. కద్దరు వస్త్రధారణ విషయమై దాదాపుగ నందరను సుముఖులుగ నున్నారని, ఆయా సమావేశములలో జేయబడిన తీర్మానముల బట్టి గ్రహింపవచ్చును. కద్దరు స్వరాజ్యము నిచ్చునా లేదా యను విషయమై భిన్నాభిప్రాయము ప్రబలి నను, ఆర్థికాభ్యుదయమునకు కద్దరు తోడ్పడు నను విషయమును కాదనువా రుండరు. ఈ రీతిన, కొంతవల్లి నక్కవల్లి పుదుచ్చేరి మున్నగు ప్రదేశములలో తయారగు నక్కని బొమ్మలను కొని ప్రతివారును తమ గృహముల నలంకరింపవచ్చును. విదేశ సామగ్రిల నాశింప నక్కరలేదు. సంక్రాంతి పండుగదినములలో హిందూకళలను పెంపుజేయు నుద్దేశ్యము చిరకాలమునుండియు ప్రబలి యున్నటుల దోచును. ఏలనన, స్త్రీ లొకమానము దినములవరకు తెలవారుజామున పెట్టెడి అందమగు మ్రుగ్గులు చిత్రకళల్యమును చాటుచున్నవి. కలరకముల ఆకృతులు గృహంగణముల వెలుపల విభుల నలంకరించును. ఓక్షిణదేశమున ఈ యలవాటు లధికముగ గనుపట్టును.

భజనులును, దేవాలయోత్సవములును, ఊరేగింపులును మున్నగునవి నూతన ప్రపంచము మొలచెనా యనునటుల దిగ్భీమ గలుగజేయును. సన్నాయిలు, మేళకాళములు భార్యగోలుపుచుండును. హిందువుల గానకళ, చిత్రకళ, భక్తిపారవశ్యము నూతనోత్తేజము పొందుటకు సంక్రాంతిపర్వదినములు తోడ్పడుచున్నవి. ఇట్టి శుభసమయమున విదేశవస్త్రములను ధరించుట కన్నను, విదేశవస్త్రపులను కొనుటకన్నను అధర్మము నేరమండ. కాన్పురు కాంగ్రెసు తీర్మానము జరిగినకనుక, స్వదేశీతీర్మానము నమలులో బెట్టుటకు సంక్రాంతిపండుగ మహదవకాశము నొసగుచున్నది. ప్రతివాడును కద్దరువస్త్రములను దప్పక ధరింపము. శిశు మూర్తి, సబరమతిలో తపమాధరించు గాంధీమహాత్ముని సంతోషపెట్టుటకు అనుకూలసమయ మరుచెంచినది. రాటముద్రప్పి నూలు వడికెదమని ప్రతినబూనుట కిది శుభసమ

యము. సంక్రాంతిపుణ్యదినమున ఎట్టిశపథమూని నను దానిని మరియొకసంవత్సరాంతమువరకు నిర్వహించుటకు పరమేశ్వరుడు తోడ్పడకమానడు. కద్దరువస్త్రము నేడవలంబించువారు, మరల కాంగ్రెసుసభ జరుగులోపల, స్వరాజ్యసాధన జరుగుటకు ప్రోద్బల మొసంగగలరు. భారతీయులు స్వదేశవస్తు ప్రోత్సాహమునకై పాటుబడుట అసహజము గానరదు. పరిశ్రమలం దారి తేరిన పాశ్చాత్యదేశములును తమ వస్తువులను రక్షించుకొన జూచుచున్నవి. ఇంగ్లండునందు తయారయిన సామాను లెంతయియ మయినను వానినే కొనితీరవలయునని బ్రిటీషు రైల్వేకంపెనీవారలు నిశ్చయించిరి. రబ్బరుధరలను పెంచి ఇంగ్లండు లాభము సంపాదించ దలపగ ప్రత్తిధరలను పెంచి అమెరికా ప్రతికియ జరుపనెంచుచున్నది. హిందూదేశ మెవరితోను పోటీపడుస్థితిలో లేదు. క్రుంగి కృశించుచున్న చేతిపరిశ్రమలను విదేశయంత్రముల పోటీ నుండి తప్పించుకొన ప్రయత్నించుచున్నది. ఈ ప్రయత్నము నెరవేరుట అసంభవముగాదు. కద్దరు ఇంతదూరము వ్యాపించు నని కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందట ఎవరును తలచి యుండరు. రాటము మీదనే వడికిననూలుతో బట్టలు తయారుజేసి ధరింపవలయు నని గాంధీమహాత్ముడు బోధించినపుడు పలువురు పరిహసించిరి. మహాత్ముడు ఔజ్జ్వలవాడనిరి. కద్దరు ఆర్థికముగ నిరుపయోగ మనిరి. కద్దరుకును స్వరాజ్యమునకును సంబంధము లేదనిరి.

కాని నేడట్టి ఆక్షేపణ లన్నియు వెనుకబట్టి నవి. సుప్రసిద్ధులగు ఆచార్య ప్రభులచంద్ర రాయనంటి రసాయన శాస్త్రజ్ఞులు రాటపు సందేశమును మహాస్ఫూర్తిగ చేపట్టిరి. తామనివారణకేమి వరదలచే బాధింపబడినవారి యుపశాంతికేమి సామాన్యకర్తకులకేమి రాటము అమోఘమగు సంచేవిని యని రుజువయ్యెను. అంతియగాక కాన్నిలు కార్యక్రమమునకు కద్దరు నిర్మాణము బలము నొసగు ననియు, శాసనోల్లంఘనమున కిది ప్రోద్బల మొసగుననియు, కాంగ్రెసు ప్రమాఖులంగీకరింపవలసి వచ్చెను. గ్రామ పునర్నిర్మాణము సయితము, కద్దరును పరివేష్టించియుండు నని విదిత మయ్యెను. అట్టి యమూల్యమగు కద్దరును వ్యాపింప జేయుటకు వెంటనే ప్రబలప్రయత్నము లారంభము గానియెడల, 1926 సంవత్సరముగూడ వృథ గావచ్చును. అట్టి యవాంతరము వాట్టి కుండ ప్రజలు స్వధర్మము ననుష్ఠించుట కాయత్తులగుట వివేకము. పరమేశ్వరు డందుకు సాయపడుగాక!

ఎన్నికలు: సంఘాభిమానములు

సంఘాభిమానము జూపుట, సాంఘికులకు సహజమే యయినను దానిని హద్దు దాటనిచ్చుట, దేశమున కుపద్రవకరము. ప్రతినంఘమును, కులమును “చిన్ననాపొట్టుకు శ్రీరామరక్ష” యను రీతిని ప్రవర్తించుచో, దేశాభ్యుదయమును పోద్రోలుచో, అభివృద్ధి సున్న జుట్టును. సంవత్సరాంతమున శాసనసభల ఎన్నికలు జరుగును. అందుల కిప్పటి నుండియు ప్రయత్నము జరుగుచున్నది. ఈ

ప్రయత్నమునందు వివిధ కులములవారును స్వకులమునకు జేరినవారికే ఓట్ల నిచ్చుటకు కట్టడి జేసికొనుట తటస్థించుచో, కాంగ్రెసు పక్షము అపజయము గాంచును. అట్టి యనర్థము గలుగకుండ జూచుట, దేశశ్రేయము కోరువారి విధి యగుచున్నది. బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య, కమ్య, తెలగ, రెడ్డి, ఇత్యాదికులములవా రందరును తమ యభిమానము సంతను తమకులముపై ననే కురిపించుచో, శాసనసభలలో స్వతంత్రశక్తి గలవారు ప్రవేశించుట దుర్లభమగును. ప్రస్తుత సమయమున ఆంధ్రదేశ మిట్టి దురభిమానముతో నిండియున్నది. తగిన ప్రబోధము గలిగినగాని, విశాలదృష్టి ప్రసరింపజాలదు. పార్సీమతస్థులు తమ సంఘమునకు జేరిన యభ్యర్థి నొకరిని బలపరుచుటకు బాంబాయిలో సమావేశమైయుండగ, సర్దిన్నా పెటిట్ గారు స్వసంఘమువారి నుచితరీతిని మందలించిరి. పార్సీవోటరులు పార్సీయభ్యర్థులకే వోటుజేయుట పాడిగాదనియు, పార్సీసంఘ మింతవరకు ఇట్టి దురభిమానమునుండి తప్పించుకొనెననియు, యీ సమయమున పార్సీలు తమ సాంస్రదాయపద్ధతిని విడనాడి సంకుచితమార్గమున ప్రవర్తింపగూడదనియు ఖండితముగ బలికిరి. పలువురు పీరితో నేకీభవించిరి. పెటిట్ గారు దెలిసినహితము ఎల్లరకు వర్తించును. కాంగ్రెసుసభ ప్రధానరాజకీయసభ. సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికై పాటుబడుట కీసభ కంకణము గట్టుకొనియున్నది. జాతిమతభేదములు లేక ఎల్లర కిందు ప్రవేశము గలదు. ఇట్టి కాంగ్రెసుకు జేరిన అభ్యర్థులను తప్పక ఎన్నికొనుట వోటరులవిధియని వేరుగ జెప్ప నక్కరలేదు. సాంఘికాభిమానములను రాజకీయ వ్యవహారములలో ప్రవేశపెట్టుటవలన మితిలేనినష్టము వాటిల్లుట అనుభవైకవేద్యము.

విలేజి పంచాయతి కోర్టులు

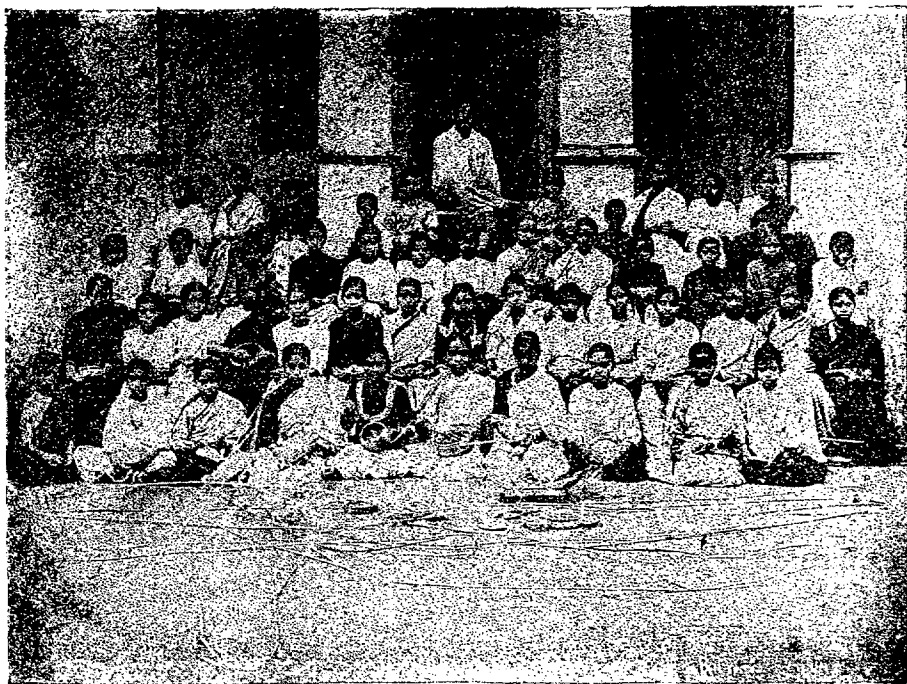
1924 సంవత్సరపు రిపోర్టు జూచిన, కలెక్టరులు చాలమంది పంచాయతి కోర్టులను ప్రశంసించుచు వానివ్యాప్తికి తోడ్పడ వలయు నని కోరినటుల కనుపించును. పంచాయతి కోర్టులలో దాఖలయిన కేసుల సంఖ్య విస్తార మగుచుండ, గ్రామ ముననలు కోర్టులకు వెడలెడి వారిసంఖ్య తగ్గి పోవుచున్నది. రామనాథ కలెక్టరు శొంతి రామమూర్తి గారు పంచాయతికోర్టుల సధికముగ స్థాపింపవలయు నని కోరిరి. చిత్తూరు కలెక్టరు గుం. బ. యు. రామారావుగారును యిటులనే సూచించిరి. కడపకలెక్టరు గుం. బ. బజులుల్లాసాహేబుగారి యభిప్రాయ మిటులనే యున్నది. బళ్లారి కలెక్టరు గుం. డబ్ల్యు. గారు, పంచాయతికోర్టులు రానురాను ప్రజాభిమానము బడయుచున్నటుల సూచించిరి. దక్షిణకనకా కలెక్టరు గుం. సాటరుగారు, పంచాయతులు ప్రజలకు వరప్రసాదమువలె నున్నటుల వ్రాసిరి. పంచాయతి కోర్టులను విమర్శనదృష్టితో పీక్షించిన మండలాధికారులుగూడ వానియొకయోగము సంగీకరింపవలసి వచ్చెను. దక్షిణార్కాటు కలెక్టరు గుం. రీలీ గారు పంచాయతికోర్టులపై ప్రజలప్రేమ విస్తరించుచున్నదని తెలుపుచు, ఆదిద్రావిడులుగూడ ఎన్నికలలో పాల్గొనిరనియు, చాలమంది అభ్యర్థులుగ నిలచిరనియు, సూచించిరి. పంచాయతిదారుల నెన్ని

శారదానికేతనము, గుంటూరు

సంక్రాంతిభిక్షల నొసగి, ప్రోత్సహపరుపుడు.

గురుకుల భోజనారంభమున ప్రార్థనము

వే ము త ర గ తి

గా న త ర గ తి

శ్రీ శారదానికేతన గృహనిర్మాణము

మద్రాసుపౌరుల యుత్సాహము

శ్రీ శారదానికేతన గురుకుల పాఠశాలాస్థాపకులగు శ్రీ యుత పున్నవ లక్ష్మీనారాయణపంతులు శ్రీమతి పున్నవ లక్ష్మీ బామమ్మగార్లు శ్రీ శారదానికేతన నూతనభవననిర్మాణమునకు శుభములను ననుసరించి చందాలను ప్రోత్సహించుటకు మదరాసు పురమునకు వచ్చి పురప్రముఖులను సంవర్ధించుచున్నారు. నిన్నటిదినము శ్రీయుత వడ్డమన్నాటి వెంకటనారాయణ పంతులు గారిని సంవర్ధించినారు. వారు శ్రీ శారదానికేతన నూతనభవనములలో నొకగదికగుఱుర్చు నిత్తుమని సెలవిచ్చి స్త్రీనిద్యయందు తమకుగల ఆధిమానమును చెల్లించి జేసివారు. ఇంక ననేకులు ఆశ్రయ తాభిమానమును జూపుచు చేతనైన సహాయమును జేయుట కధి కోత్సహముగ నున్నారని తెలియజేయుట కంతయు సంతసిల్లుచున్నాము.

అవ్వారి హనుమయ్య.

బీరారు స్వరాజ్యపక్షము

సభ్యుల రాజీనామా

శాసనసభ్యులు తమస్థానములకు రాజీనామాబంపుట యోట్నము, జన 11:—బీరారు స్వరాజ్యపక్షముమూలిపోయినదనియే చెప్పవచ్చును. నిన్న జరిగిన పార్టీ సమావేశమునందు చాలమంది సభ్యుల రాజీనామా లంగీకరింపబడెను. పార్టీ అధ్యక్షులగు అనీగారును, కపర్తి గారును, ఊసీ, కనీశ్వరుగారలను మ. రాష్ట్రముల శాసనసభ సభ్యులు రాజీనామానిచ్చిరి. కభ వారిని కాన్పూరు కాంగ్రెసు నిర్ణయములకు బద్ధులైయుండవలసి నదిగ కోరుచు వండిత మోతీలాలు సెహ్రూగారు తమసహాయ కార్యదర్శిని రషీ అహమ్మదు కడాయిగారిని బంపిరి. వండిత మోతీలాలుగారు పంపగా, అమ్మదాసు మేహతాగారును, యం. వి. ఆభయంకరుగారును సభకుబోయిసభ్యులను తమరాజీనామాలనిచ్చుట ప్రస్తుతమాపవలెననికోరిరి. కాని శాసనసభ్యులగు బి. జి. కపర్తిగారు ఈవిషయమును వెంటనే పరిష్కారముజేయవలెననియు బై-ఎలెక్షనులకు 15 వ తేదీలోపుగా సభ్యులను చేర్చొనవలసియుండుటచేత నిది యవసర మనియు దెల్పిరి. రాజీనామాలవిషయము నిప్పుకు తీర్చాలింపకుండ ఎప్పటికో ఆపియుంచవలెనని ఒకసభ్యుడుపూదించెను. కాని చాలమంది చేనది త్రోసివేయబడెను. ఇద్దరునూత్రమియుపపాదన కనుహలముగనుండిరి. రాజీనామాలవిషయము ముగిసినపిదప రాష్ట్రపరి తులగూర్చియు, భావివిధాననిర్ణయముగూర్చియు, బై-ఎలెక్షనుల కభ్యర్థులను బెట్టుటనుగూర్చియు కార్యక్రమమునందున్న యంశములు వానంతటనవియే వదలివేయబడెను. అంతట పార్టీకి సంబంధించిన కాగితములు బల్దానా యం. యల్. సి. వై. యం. కలేగారి కొప్పగించబడెను. సభాకార్యక్రమముంతయును శాంతముగ మిత్రభావముతోనే జరిగెను. ఏసభ్యుడుగాని దూషణ, అగౌరవవాక్యమొక్కటైనను బలుకలేదు. ఖపర్తి. కానీ, కనీశ్వరుగారు స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులుగ నుండుట మాని మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభయందు సభ్యత్వమునకు గూడ రాజీనామా నీయనిశ్చయించిరి. (అ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి

ధిల్లి చేరుట-ముందు కార్యక్రమము

ధిల్లి, జనవరి 11:—రీడింగ్ ప్రభుత్వ జబ్బు బాగుగా నయమై రాజప్రతినిధి కలకత్తానుండి ధిల్లికి చేరెను. కలకత్తాలో నీయబడిన వీరుకోలుకు రాజప్రతినిధి చాల సంతోషించెను. బంగారు దేవళమును చూచుటకై కాళీలో దినప్పుకుహాడ వారి కట్టినన్యాయమే జరిగెను.

20వ తేదీన రాజప్రతినిధి భారతశాసనసభలో సుపన్యసించును. గైక్వాడుబోడా గద్దె వెక్కిర 50 వ వార్షికోత్సవమును జరుపునయమున రాజప్రతినిధి బోడాను వెళ్లును. 25 తేదీన సంస్థానాధీశులసభను ప్రారంభించుటకు తిరిగి ధిల్లిచేరును. పైమనుదంపతులు రాజప్రతినిధి కతిఫలుగా ధిల్లికి వచ్చిరి. రైటు ఆనరబిల్ జార్జిలాంబర్డుగారు 19 తేదీనను లీదంపతులు 22 తేదీనను ధిల్లికి వచ్చురు. (అ. ప్రె.)

ఎన్. ఎం. జోషిగారు
అ. భా. కార్యక మహాసభాధ్యక్షులు
(వెస్ట్ బాంబే)

అఖిలభారత హిందూదేశమహాసభ

కార్యనిర్వాహకవర్గము నెన్నుకొనుట
మహాసభ జనం: 25-27 తేదీలలో జరుగును

ధీర్ఘ, జన 11:—అఖిలభారత హిందూమహాసభ యొక్క వార్షిక సమావేశము సందర్భమున సన్మానసంఘమును కార్య నిర్వాహకవర్గమును ఎన్నుకొనుటకై గోదావరి యా స్టోరులలో నొకస్థితిని నిర్ణయించి, రంజాను కాలేజీ ప్రెస్సిపాలు రాయ సా హెబు కేదారనాథుగారు అధ్యక్షులుగాను వకీలు శివనారాయణ కంట్లాప్టరు నారాయణ దత్తు అను లాల్ లిద్దరును ఉపాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి. లాల్ లు దేశబంధురప్ర, శంజి దేశవర్తిలూ వకీలు, డి.ఎ. దయాల్ వకీలు, రాధామోహన్, శ్రీరామ్ (బాంబే), పండిత మోహన్ దాస్, జానకినాథ శర్మగార్లు కార్యదర్శులుగా నెన్నుకొనబడిరి. సేబ్ లక్ష్మీనారాయణగారు కోశాధ్యక్షుడుగా నెన్నుకొనబడిరి. ఇంకను మరి కొంతమందిని చేర్చు అధికారముతో కొంతమంది ప్రముఖుల హిందువులు కలిగిన కార్యనిర్వాహకవర్గ మొకటి ఏర్పాటుచేయబడినది. మహాసభను జరిపించు లేదులను ఏర్పాటు చేయుపని వర్గింగు కమిటీచేయున్నది. జనం: 25-27 తేదీలలో జరుగును. మండిరము కాంగ్రెసుమండిర మంత విశాలముగ నుండును. 500 వలంతులను చేర్చుకొనవలసియున్నది. మహాసభాధ్యక్షుని ఎన్నికవిషయమై సన్మానసంఘము వారు తరువాత విచారించురు. (అ. ప్రె.)

గౌ. డి. బి. టి. రామచంద్రగారు
సి. ఎస్. వి.
రిజిస్ట్రార్ డ్యూటీలను నిర్వహించుచున్నందున నుండిరి. మదరాసు ప్రభుత్వ ప్రతినిధిగా ప్రేటుకొన్ని సందర్భములను నియమింపబడిరి. (వెస్ట్ బాంబే)

బి. వి. చంద్ర పాలుగారు

మద్రాసు విద్యార్థి మహాసభాధ్యక్షులు నేడు చెన్నపురికి విచ్చేసిరి.

చింతామణిగారు

రాజప్రతినిధి తంతి

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

అలహాబాదు, జనవరి 11:— నేపనల్ లిబరల్ ఫెడరేషన్ కార్యదర్శియు సంయుక్త రాష్ట్రముల లిబరల్ సంఘమునకు అధ్యక్షుడును అయిన చింతామణిగారు లిబరల్ సంఘముతరపున రాజప్రతినిధి కిట్లు తంతిసేసిరి. “నేపనల్ లిబరల్ సంఘము తరపునను, సంయుక్త రాష్ట్రముల లిబరల్ సంఘము తరపునను ఈతంతిని పంపుచున్నాను. తమరును తమకు సలహానిచ్చుసంఘమువారును దక్షిణాఫ్రికా ఆంటి ఏషియాటిక్ చట్టమును గూర్చినచర్చ హిందూదేశపు రాయబారము వారిచ్చు నివేదికను వారు హిందూదేశప్రజలను ఆలోచించు వరకును చర్చ నిలుపుచేయుటకు తక్షణమే చర్చ తీసికొనుటకు వేడుచున్నాను. పరిస్థితులు చాల ఆదుర్దాను కలిగించుచున్నవి. తక్షణమే ప్రభుత్వము చర్చ తీసికొనుటకు వేడుచున్నాను. జవాబు చెప్పలేని భారతీయ ప్రజలకు న్యాయము కలుగజేయుడు.”

అలహాబాదుపురపాలకసంఘము

అలహాబాదు, జనవరి 11:— అలహాబాదు పురపాలక సంఘమువారు సభచేరి ఫంజిట్ అమరనాథ శర్మగారిని జ్యూనియరు ఉపాధ్యక్షునిగనుమూడో హుస్సేనుగారిని సీనియరు ఉపాధ్యక్షునిగను ఎన్నుకొనిరి. (ప్ర. తం.)

పంజాబు జెయిల్స్

విచారణ సంఘము

మూల్తాను, మాంటుగామరీ జెయిల్స్ నుజూచుట
లాహోరు, జనవరి 11:— పంజాబు జెయిల్స్ విచారణ సంఘము మూల్తాను మాంటుగామరీ జెయిల్స్ నుజూచి, మాంటుగామరీ జెయిల్స్ లో కొంతకాలము క్రింద లాల్ బోధరాజు యం. యల్. సి. గారి నెదుర్కొనిన వ్యవహారమై పూర్తిగా విచారింపి లాహోరుకు తిరిగివచ్చిరి. కమిటీ మరలరేపు అంబాలా జెయిల్స్ లకుబోయి, అచట ఖయద్ లనేకుల సాక్ష్యమును బుచ్చుకొని 14 వ తేదీని తిరిగివచ్చెదరు. (అ. ప్రె.)

అకాలీ సర్దారు ధనసింగు

70 పౌనుల బరువుతగుట

లాహోరు, జనవరి 11:— అకాలీ సర్దారుల కేసులో ముద్రయిగనుండి లాహోరుకోర్టులో నుంచబడిన సర్దారు ధనసింగు 70 పౌనుల బరువును గోల్పోయినట్లు ట్రిబ్యూనుకు తెలియచున్నది. ఆయన నీమగ్నమై దుడ్డు పరిశుభ్రత తీసి ఆరోగ్యము సరిగా లేని కారణముచేత విడుదల జేయవలెనని సలహానిచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

భారతశాసనసభ (అసెంబ్లీ)

అనధికారసభ్యుల తీర్మానములవరుస

ధీర్ఘ, జన 11:—అసెంబ్లీలో జనవరి 26 వ తేదీని ఉపపాదించుటకు అనధికార సభ్యుల తీర్మానములకు బాలటుదీసి కొనగా, విడుదల సభ్యులు రాజకీయ ఖైదీలను విడుదల జేయవలెనని గోరిన తీర్మానమే వచ్చెను. తరువాత ఉరియాభావ ముట్లాడు ప్రదేశముల నొకడిప్రూటిగవర్షుక్రింద నుంచవలెనని బి. దాసుగారి తీర్మానమువచ్చును. కే. అహమ్మదుగారు పోస్టురేట్లుతగ్గింపవలెనని కోరెదరు. భారతదేశములో భిక్షుకత్వమును తిరుగుబోతుత్వమును లేకుండునట్లు జేయవలెనని తీర్మాన మొకదానిని అబ్దుల్ కేయాగారు బంపిరి. రామయ్యంగారి తీర్మానము చివరకుగలదు. వారం ఇంచితేపు కోతలనాచరణలో బెట్టనిచోట్ల విచారింపి ఖర్చుతగ్గించి రాష్ట్రీయ కప్పములపతే లేకుండజేసి, యుద్ధమునకు తరువాత విధించిన పన్నులను తగ్గించువిషయ ములోచించుట కొక మిషిని నియమింపవలెనని కోరిరి. (అ. ప్రె.)

పండిత మదనమోహన మాళవ్యా

ధీర్ఘ, జనవరి 11:— రాజప్రతినిధి కాశీలో 10 వ తేదీని పండిత మదనమోహన మాళవ్యాగారితో మాట్లాడుటకునుజ్ఞ నిచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

కీ॥ శే॥ కె. యు. శ్యామరావుగారు
గతవారమునందు స్వర్ణసులైరి. మదరాసులో గొప్ప క్రిమినలు తాయరుగ భ్యాతిగాంచిరి. (వెస్ట్ బాంబే)

కొనుటలో చదువు నేర్చుకొనిన, లోపములు చాలవరకు దొరికిపోవునని తిరుచునాపల్లి కలెక్టరుగారు చెబుచున్నారు. గ్రామముననుబట్టి కోర్టులలోకన్న, అసభికారులు విచారణ జరిపిన పంచాయతీకోర్టులలో న్యాయనిర్ణయము తృప్తి కరముగ జరిగినని గుంటూరుమండలమున నొక డివిజనల్ ఆఫీసరుగారు వ్రాసిరి. పంచాయతీ కోర్టులు ప్రజలకు మిగుల ప్రీతికరముగ నుండుటయే, దావాలు వీనియందధికముగ దాఖలుగుటకు కారణమని గుంటూరు కలెక్టరుగారు హిల్లు గారు వ్రాసిరి. ప్రభుత్వమువారును పంచాయతీ కోర్టుల పరిస్థితుల గాంచి మిగుల సంతృప్తి గనుపడిరి. పంచాయతులు ప్రజల యభిమానము బడయుచున్నందుకు సంతసము గలుగుచున్నను ఇంతమాత్రముచే సంతృప్తి జెంది లాభము లేదు. పంచాయతీ కోర్టులలో వ్యాజ్యము లధికముగ దాఖలయినను ప్రయోజన మంతగలేదు. పంచాయతీకోర్టులు చీటికిమాటికి తగువులాడి ప్రజలు కోర్టులకు బోవు అలవాటు నుముఖ్యముగ మాన్పవలయును. సాధ్యమగుసంతవరకు కోర్టులకు బోకుండుటకు గ్రామస్థులకు ప్రోత్సాహము గలిగింపవలయును. పంచాయతీదార్లు తమపలుకుబడికలననుయోగ్యతవలనను అనుకూలహితోపదేశమువలనను కలహకారణములను నివారించ గలరు. సామ్య భావమును ఐకమత్యమును నెలకొల్పు గలరు. పంచాయతీ కోర్టు లికముందు యిక్కార్యమును నిర్వహించుట కెక్కుడు కృషిసలిపి కోర్టుకు బోవుట శ్లాఘనీయముగాదని ప్రజలకు దోషజేయుట మేలు.

బ్రిటీషు రైల్వేలు: ప్రమాదములు
హిందూదేశమునందు రైల్వేప్రమాదము లధికము. ఇంగ్లండునందటలుగాక ప్రమాదములు లేనేలేవని చెప్పవచ్చును. గత సంవత్సర మంతటికిని బ్రిటీషు రైల్వే ప్రమాద మొక్కటిమాత్రము తటస్థించినట్లు. అది యయినను ప్రయాణికుని హృదయ కోశము క్షీణించియుండుటచే సంభవించెను. ఇరుపదియవ శతాబ్దమున 1901 సంవత్సరమునను, 1908 సంవత్సరమునను రైల్వే ప్రమాదములవలన ఇరువురు మాత్రము చనిపోయిరి. ఈనృతంతము జూచిన భారతీయుల కాశ్చర్యముగలుగక మానదు. బ్రిటీషు రైలునులు మిగిలిన అన్ని దేశములలో కన్నజ్విక్కుడు వేగముతో బోవునని గ్రహించినచో, అశ్చర్యము మరింత హెచ్చును. ఇందుకు కారణము వెనుక దూరము బోనక్కర లేదు. ఇంగ్లండులో ప్రజాభిప్రాయమును రైల్వే కంపెనీలు గౌరవించుట సాధ్యమాయము. బ్రిటీషు న్యాయసానచారిత్రము జూచిన, పెక్కు కేసులలో రైల్వే లేమాత్రము తప్పునర్చినను, కోర్టులు కఠినముగ శిక్షించు చుండును. సప్తపదిన వారికి, నవ్వరిహారము నధికముగ నిప్పించు చుండును. "ట్రాన్సు" అను న్యాయభాగమును చదివినవారందరకు కు, ఇంగ్లండులో వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము నట్లు కాపాడినో ను విదితమే. రైలునులు అన్యాయుగ బోవుటచే పనులకు భంగము కలిగిననుగూడ, విశేషస్వమిప్పించుచుండిరి. అందుచే రైల్వే కంపెనీలు నమజగరూకతతో మెలగుట నేర్చుకొనెను. క్రొంతకాలము క్రిందట

లిట్టు ప్రభువుగారి సోదరియగు ఎమిలీట్యాటన్సు గారిక విచిత్రపు సం గతి ని సూచించిరి. హిందూదేశమునందు, రైలునులు సకాలమునకు వచ్చుటయరుదు. ఇంగ్లండులో రైలును లొకనిముసమయినను అలస్యముగవచ్చుట జరుగనే జరుగదు. హిందూదేశమునందు రైల్వేప్రమాదములు తరుచుగ జరుగుచున్నను, రైల్వేకంపెనీలను శిక్షించినట్లు గనుపించదు. హిందూదేశమునందు క్రమక్రమముగ రైల్వేలను కంపెనీ వశమునండి తప్పించి ప్రభుత్వమువారు వశపరచుకొనుచున్నారు. ఇంతమాత్రముచే ప్రజలకు సంతృప్తిగలుగదు. ప్రజలక్షేమమును ముఖ్యమని ఎంచి, ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించుటకు ప్రభుత్వమువారు కుతూహలముజూపి, బ్రిటీషురైల్వేలు గనుబడిచెడిస్థావమును ఇక్కడ గూడ ప్రవేశపెట్టగలిగినపుడే ప్రయోజన ముండును.

అడవులు: పంచాయతులు
30 జూనుతో సంతమొండెడి నాలుగూసముల రిపోర్టు, అటవీ పంచాయతుల యభివృద్ధికి నిదర్శనముగ నున్నది. తిరుచునాపల్లిలో నిదివరకు ఉపేక్షపహించుచున్న పంచాయతులు పిమ్మట సత్వరాభివృద్ధి జూపినట్లు. పంచాయతులు అడవులరక్షణను తిన్నగ నిర్వహించుచున్నట్లు సూచించబడెను. 333 పంచాయతులు కడు సుధుగ బనిచేయుచున్నవనియు, 73 పంచాయతులు మాత్రము ఉపేక్ష చూపె ననియు రిపోర్టు చెబుచున్నది. 181 పంచాయతులు 47551 చెట్లను కాపాడెను. 29 పంచాయతులు బావులను పనువులకు కుంటలను త్రవ్వియు బాగు చేసియు శ్రద్ధవహించెను. ఇందుకుగాను 2521 రూపాయలు ఖర్చయ్యెను. ఎనిమిది పంచాయతులు 64 రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి నాగజెముపచు తొలగించెను. 229 పంచాయతులయొద్ద 9704 రూపాయలు నిలువయుండెను. పదునాల్గు పంచాయతులయొద్ద పంచాయతి ఒకటికి 250 రూపాయలకులై గ నిలువయుండెను. గుంటూరు జిల్లా సీతారామపురపు పంచాయతియొద్ద 1187 రూపాయలుండెను. ఇంతసామ్య మరియొక పంచాయతియొద్ద లేదని స్పష్టమగుచున్నది. పంచాయతులు యద్భుతముగ పనిచేసినని నివేదిక యంగీకరించుచున్నది. తమ నిలువసామ్యును బాచుకొనుటకు పంచాయతుల పక్షమున ప్రెజెంటే బ్యాంకును స్థాపించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. అటవీపంచాయతు లయినను, మరి యేవిధమగు పంచాయతులయినను, చెన్నరాజభానిలో జయము గాంచె ననుటకు సందియము లేదు. పంచాయతుల నిర్వహణము జాతీయసాంప్రదాయముల కనుగుణ్యముగ నుండటచే నిట్టి యనుకూలఫలితము గలుగుచున్నది. భారతీయుల స్వరచిపాలనాసామర్థ్యమును శోకించెడిచారీ ప్రతిష్ఠావలన గాంచిన సందియము లెల్ల దీరక మానవు. ప్రతిగ్రామమునందు సర్వతోముఖమగు పంచాయతులను నెలకొల్పి కృషి సలిపిన యెడల, అచిరకాలములో స్వరాజ్యము సుస్థాపితమగుట సుకరము.

ఇబ్బా సద్ రాజు
హైదరాబదుల్లో, ఇబ్బా సద్ గారిని రాజుగ ప్రకటించిరిని, వార్త యొకటి చెలువు

చున్నది. మహమ్మదీయచరిత్రకలములను రక్షించు బాధ్యత వీరిపైగలదు. హైదరాబాద్ ప్రజాస్వామ్యముగ నుండవలయునని కొంద రాశించు చున్నారు. ప్రజాస్వామ్య మయినను రాజపరిపాలన మయినను మహమ్మదీయాభిప్రాయానుసారముగ పరిపాలించుట యత్యవసరము. అటుల గావించెదమనియు ప్రపంచ మహమ్మదీయ సమావేశము నేర్పరచి వారి యభిప్రాయమును కనుగొందు మనియు ఇబ్బా సదుగారిదివరకు వాగ్దానముజేసిరి. ఆవాగ్దానమును వారు నిలుపుకొనుట యావశ్యకము. సమయము దాటగనే వెనుకటి వాగ్దానములను మూలద్రోయువారివలె ప్రవర్తింపక ఇబ్బా సదు గారు నిష్కపటముగ ప్రవర్తించుట ముఖ్యము. లేని యడల మరల శ్రీవాంధోశన ప్రబంక మానదు. ఇబ్బా సదుగారు మహమ్మదీయులకు ప్రతినిధిగ బని చేయుచున్నారు. వారి రాజ్యాధికారము మహమ్మదీయప్రపంచమునకు బ్రస్తు అని చెప్పవచ్చును. దీనిని వీ రెంతవరకు జయప్రదముగ నిర్వహించెదరో ముందుగాని తెలియదు.

అస్పృశ్యత: ప్రాథమ
నిన్నటిదినము అస్పృశ్యతా నివారణనిమిత్తమై వివిధమతస్థులును శ్రాధసల సలిపిరి. ఇది యపూర్వమనుటకు సందియములేదు. కాని, సుప్రసిద్ధపురుషులు స్వంతశక్తికన్నను భగవానుని యనుగ్రహము నధికముగ నమ్ముకొని తరించిరి. పలువురు భక్తుల చారిత్ర మిసత్యమును తేటపరుచును. అస్పృశ్యతానివారణకై నేమ సలుపబడు ప్రయత్నములకు, భగవానుని యనుగ్రహముతోడయినగాని, సాధ్యము గలుగదు. ఇట్లునే భారతీయులు నిర్వహించు వివిధోద్యమములకును ప్రార్థన వలన విశేష ప్రయోజన ముండుననుటకు సందియము లేదు. కేవల హేతువాదము వలన యాసంగతి గోచరింపదు. విశ్వాసమువలననే ప్రార్థనోపయోగమును గ్రహింప వీలగును.

బొంబాయి కార్పొరేషను
ఇంజంక్షను ఉత్తరువు
బొంబాయి, జనవరి 11:—మిల్లుపనివాండ్రుచూరగ్లమై కార్పొరేషను చేసిన 1లక్షరూపాయలలో నేర్పాగమైనను మరియొక విధము ఖర్చుచేయవండ మిమ్మునెల ఆంక్ష పెట్టగూడదో కారణము తెలియజేయవలసిన దని బొంబాయి కార్పొరేషను వాదనకును కార్పొరేషను సభ్యుడుచేసినగాయ ఇంజంక్షను ఉత్తరువును కోరగా న్యాయమాత్రి తారాపూరువాలాగారు అట్లే గ్రాంటుచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

రీడింగుదండలు
ధిల్లి, జనవరి 11:—ఈ ఉదయము కలకత్తానండి కిరంగుదండలు ధిల్లి కేరి. రాజ ప్రతినిధి రీడింగుకు దహమున స్వస్తక చేసెడి. (ఆ. ప్రె.)

మోటారునుండి పడి చనిపోవుట
బొంబాయి, జనవరి 11:—ఒక యూరవిజున్ కంపెనీలో పనిచేయుచున్న పెసిఫోలోనిగారు శనివారమునాటి రాత్రి తాజనులో హాటలునంద మోటారుపైకిబొనిన ప్రక్కనుఆర్.యస్ నోటుగారిని కూర్చుండపెట్టుకొని వెళ్లుచుండ సాతపాటున కిక్కులోపడెను. తల పగలెను. ఆసుపత్రికి తీసుకొనిపోయిరి. ఆస్పత్రినే చనిపోయెను. పోటుగారు తామస్ పెక్కు కంపెనీలో పనిచేయుచున్నాడు. వీరికి తనదినగాయ ములా మానుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

చాల్పిడినులో కొత్త సంగతులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జనవరి 12:—బొల్లినులో 'ఆరు' అనుచోట బొమ్మలన్న పలకలు కంకుండులను పెరియనుల సహాయము సంబంధించిన వస్తువులు కనిపించినట్లు.

బైబిలు రాయబారి ఆగడము

జపాను ప్రభుత్వము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

టోక్యో, జనవరి 12:—బైబిలు రాయబారి చక్ర జపాను ప్రభుత్వమునకు తొందరను గలగజేయుచున్నది. ప్రతి కూల సంఘములు ఆరాయబారిని బలీకేతువలెనని పట్టుచును జూపుచున్నది. ఆతనిచేత రాజనరేమును పరిధించినట్లున్న దనబడుచున్నది. ఆతని బలీకేతువలెనని బలీకేతువలెనని పట్టుచున్నది. ఆతని బలీకేతువలెనని బలీకేతువలెనని పట్టుచున్నది.

ఆయుధవిస్త్రాన

ప్రారంభ సమావేశము

లండన్, జనవరి 12:—వైస్రాయమునకు చేయుపని గూర్చి విస్త్రాన ప్రభుత్వములవారికి భిన్నాభిప్రాయములకుచే ఫిబ్రవరి 16 తేదీని ప్రారంభసభను జరపరావలయున్నది. వైస్రాయమునకు చేయుపని గూర్చి విస్త్రాన ప్రభుత్వములవారికి భిన్నాభిప్రాయములకుచే ఫిబ్రవరి 16 తేదీని ప్రారంభసభను జరపరావలయున్నది.

చీనావార్తలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

షాంగ్ హై, జనవరి 12:—మంజూరియా పికింగుప్రభుత్వముతో పరిపాలనాసంబంధములను తెగి తెంపుటకేసికొనె నని చాంగ్ హైగారు తెలిపిరి. రిని మామదేనుండి జపానువార్తలు దొరుకుచున్నవి.

జర్మనీలో పూర్వపు రాకొమ్మకుల ఆస్తి

డెర్లిన్, జనవరి 10:—న్యాయస్థానములకు బోగొండ పాత రాకొమ్మకుల పాత్రలను ప్రభుత్వములవారికి తరిమిగలము జేయవలెనని క్రీస్తునుమందు రిచిస్తానులో ప్రకాశిస్తూ పక్షమువారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానమును రిచిస్తాను న్యాయస్థానము సంఘమువారు ఆలోచించుచున్నారు. ఈ తీర్మానమును ఆమోదించిరి 1914 ఆగస్టు మొదటి తేదీనుండి జర్మనీలో ప్రవేశించిన యూదుల ఆస్తిసంరక్షణ ఇచ్చివేయవలెనని రైటుఎక్స్ ప్రిమిస్టు పక్షమువారు రిచిస్తానులో కట్టును ప్రవేశపెట్టెద మనుచున్నారు.

జాతీయమిత్రుల తోడ్పడుదము

బాల్టినుగారి యుద్ధోధన

లీపెల్, జనవరి 9:—ఇంకోక యూరపియను. యుద్ధము మాట దలచెట్లెవరేమోత్రాన గుండి యుద్ధమునుమొనర్చుచున్నది. జాతీయమిత్రుల తోడ్పడుదము తోమను భావములతో మిడ్లిట్ లెంబులుచోల సంఘమువారు ప్రయత్నించవలెననిరి. ఒక తల్లినుండి గాగరకమును గ్రహించిన జాతులు ఒకరితోవోకకు పోయిరి నీస్పిల్లిన్ అమ్మదమ్మల పోరాటమునుబట్టిదనిరి.

బాక్సరు పరిహారము

చీనాకు రాయబారులు

లీపెల్, జనవరి 9:—చీనాకు శుక్రవారము లండను నుండి బెర్లిన్కు ప్రభువు బయలుదేరును. బెర్లిన్కు ప్రభువు రాయబారు లండనును వెళ్ల. చీనా యువయోగము నిమిత్తము బాక్సరు పరిహారమును బ్రిటిషువారి వంతు ఎట్లు యువయోగించవలెనో తక్షణము బెర్లిన్కు ప్రభువు పరిశోధించవలసి యున్నది.

బ్రిటిషువారివంతు 400,000 పౌనులు రావలసియున్నది. దీనిని చీనా యభివృద్ధికి బ్రిటిషువారు ఉపయోగించవలసి.

చీనా యువయోగము నిమిత్తము లాభకరముగ ఎట్లు వినియోగించవలసి చీనావారు తెలియజేయగలరనియు ఆక్రడెట్టు వచ్చిన ప్రతినిధులు అందరను తమతమ యభిప్రాయములను దెలుపుటకు ఆసక్తికముందునని బెర్లిన్కు ప్రభువు ప్రతికా ప్రతినిధులతో దెలియజేసెను. ఈ రాయబారులకు ముగ్గురు చీనా ప్రతినిధులు తోడ్పడెదరు. చీనా ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపబడు తీరుల తీర్మానములను రాయబారులు దెలియజేసెదదగాకయిరి. కనడాగుడా బెర్లిన్కు సంపత్తులు వేయనము జేసెదరు. కనడాలో రెండుకోలాలు లింగు ప్రభువుతో ఆగెనను. తరువాత వాంకోవరుగుండా మోకాళిమాను అనబడుండి మ్యంగుపాకు వెదలెనని.

మార్చిలో బెర్లిన్కు ప్రారంభమగును.

సామ్రాజ్యసభలు

వాటి యవరము

వచ్చేసభ అల్బోబరులో

లండన్, జనవరి 9:—అల్బోబరులో లండను నగరమున జరగనున్న సామ్రాజ్యసభకు బొమ్మియనులు తమ మంత్రులను బంపవలెనని అల్బోబరు ప్రతిక వాణీనుచున్నది. తేలివా ర్థము, ఉత్తర ప్రత్యేకతములను సమక్షమున మాట్లాడుకొన్నంతగ లాభించవు. ఇప్పుడు గొప్ప నిర్మాణ సూచనలను జేయ సమయముగాను. ప్రస్తుత కార్యమునుగూర్చి ఆలోచించవలసిన సభగా యుండవలెను. సంగతులను గూర్చి ఒకరితోవోకరు సలహాజేయు ఏర్పాటు గావించవలెననిరి. ఈ ఏడు ప్రత్యేకముగ వివిషయమును ఆలోచించుటకు సభ గూడుటలేదు. మాడు సంవత్సరములనుండి జేసినపనిని విమర్శించుటను ఉత్తరమునందు భావి కర్తవ్యమును ఎత్తుకొనవలసియున్నదానిని గూర్చి సలహాఇచ్చుటకు సభగూడ మన్నది. సభ దివ్యముగ జరుగును.

ఇటలీ యువము

రానున్న రాయబారులు

లీపెల్, జనవరి 9:—బుగ్గవారు వాల్ఫ్ ప్రభువు లండనుకుబోయి చేరును. ఆయనవాడే చర్చించెదరు ఇటలీ యువ మిగ్రరమును గూర్చి.

అమెరికాలో రబ్బరు

ప్రభుత్వమువారు సహాయము చేయరు

వాషింగ్టన్, జనవరి 9:—సీరియస్సులోను, మరితర చోట్లను పెరుగు రబ్బరును ప్రభుత్వమువారు సహాయము చేయ అవసరము లేదని ప్రెసిడెంటు కూర్చొని తెలియ జేసిరి.

రబ్బరు ముగములను రద్దుజేయవలెనని హిల్లీగారు ప్రతినిధిసభలో బిల్లును ప్రవేశపెట్టిరి. రబ్బరు ధైరులయిన నూటికి 10 చొప్పున వేయునుగముల సెల్లివేయవలెననిరి. రబ్బరు పరిశ్రమ జేయువారికి తగినంతదబ్బు గలదని కూర్చొని గారనిరి.

జర్మను మంత్రవర్గపు చిక్కులు

పెంటరుపక్షమువారి తీర్మానము

బెర్లిన్, జనవరి 11:—సోషలిస్టులు ప్రభావమువారితో గలసిన ప్రభుత్వమునే తీర్మానించువలెనని పెంటరుపక్షమువారు తీర్మానమును గావించిరి.

కాంతియంత మర వి. శా. గ విభాగమును ప్రభుత్వము వారలంబించవలెనని పెంటరుపక్షముగ రిటలంపు. తిప్పక్షము పరిపాలనమును గాపావలెననుచున్నారు. ఆర్థిక పరిస్థితులను అధిగమింపే సాంఘిక సంక్షోభమును తగ్గించ గోరుచున్నారు.

బ్రిటిషు రైల్వేలు

సంవత్సరమంతకును ఒకే ప్రమాదము

లీపెల్, జనవరి 9:—నిరుడు సంవత్సరమంతకును బ్రిటిషు రైల్వేలమీద ఒక ప్రమాదముచే చనిపోయెను. ఈ ఒక్కమని పిహాడ ప్యూయము పాడుగానున్నచో చనిపోయెడి వాడుగా దని రైల్వేగెజటు ప్రాయమున్నది. 1907, 1908 సంవత్సరములలో బ్రిటిషు రైల్వేలమీద ఇవ్వకే చనిపోయిరి.

రైల్వే సబ్బంది తీసికొను జాగ్రత్తయో, రైలుమార్గమును భద్రముగ చేయుటయు ఇందులకు గారణ మనుచున్నారు.

బ్రిటిషు రైల్వే ఇరవదేడవ రైల్వేగంటే ఎక్కువ నేగముతో బోవు ననిరి.

బ్రిటిషు పరిశ్రమలు

లీపెల్, జనవరి 9:—ఇనుము, ఉక్కు పరిశ్రమలు జాగున్నవట. పెక్కుదిగ ఇవి పూర్తికొనుచున్నవి. నేరవ ర్తకములో గూడ ఉత్పాదము కనిపించుచున్నవట.

జాతీయమిత్రు

జేసిన దేమి?

లీపెల్, జనవరి 9:—జాతీయమిత్రు ఏర్పడి నేటికి ఆరు సంవత్సరములు వైసె. జాతీయమిత్రు మంచినీకే సెనని వార్తాపత్రికలు జాతీయమిత్రు ప్రాయమున్నది. జాతీయమిత్రు మంచినీకే సెనని వార్తాపత్రికలు జాతీయమిత్రు ప్రాయమున్నది. జాతీయమిత్రు మంచినీకే సెనని వార్తాపత్రికలు జాతీయమిత్రు ప్రాయమున్నది.

బ్రిటనులో పాలుసప్లయ

ఆహారపదార్థ విచారణసంఘమువారి పరిశీలన

లీపెల్, జనవరి 9:—ఆహారపదార్థ విచారణసంఘము వారు కొత్త పాలసప్లయనుగూర్చి విచారణకు పూనుకొనెదరు. వచ్చే నెలనుండి ఇది జరుగు ననుకొనుచున్నారు. రొట్టిగరల విచారణకంటే ఇది సమగ్రముగ మంచునని తలంచుచున్నారు. అప్పుడే ఆగ్న-సే పాలములను బోయి పాలు ఎట్లుతీసెదరో కనిపెట్టెదరు. పాలను పిలిచుటకును, పంచెట్టు ఖర్చు ఎంతకునో కనుగొనెదరు. లాభమునుగూడ రైతులు ఎంతదీయుచున్నారో కనుగొనెదరు. పాలు విక్రయించువారికిని, పంచెట్టు వారికి ఎట్టి బహుబిజ్ లున్నవో విచారించెదరు. ఆహారపదార్థ సంఘమువారు తెలియజేసిన వ్యవసాయ పుణిర్వను మరితర నివేదికములను వీరికి సప్లయ జేసెదరు.

హంగరీకు ట్ర

ప్రభుత్వప్రకటనము

బ్రిటిషు పత్రికావ్యాఖ్యలు

బుడాపెస్ట్, జనవరి 10:—హ్యంగరీకు ట్ర ప్యూలో జాగ్రత్త నిమిత్తము మొత్తము 21 నుండి అరెస్టుజేసిరి. ఇదంతయు అప్రెన్సియో జరిగెను. ఆసలు ఈసృష్టియ తలంపు విండిచ్చి గ్రాటిచి రాకొమరినితో ప్రారంభమయ్యెదట. 1000 ప్యాంకుల నోట్లు 20,000 చేయబడినవి. ఉత్తరయూరపు, మెలూను దేశములందు విరజిమ్ముటకు అదేపనిగ కృషిసృష్టి. హంగరీకులో ఈదొంగనోట్లను కనిపెట్టిరి. తక్షణము పిట్టాపు జేయుటకు రాకొమరిని కార్యదర్శి చర్యను దీసికొనెను. ముద్రలకు నాణనముజేసిరి. యంత్రములను ముక్కలు ముక్కలుగ లేసి ప్రాతెఇనుపముక్కలుగ అమ్మివేసిరి. విండిచ్చి గ్రాటిచి రాకొమరిని దగ్గరనే 7 నోట్లుండెను. ఇవి తప్పు నోట్లని ఎవరును పుచ్చుకోవలేదు. ఇందులో ఒకనోట్లు ప్రచారముతో మంచుమీద పట్టుబడుటకు పీల్చెనది. కట్టుకేయ దిసిపోయెను. ఇందులో 19 నురు చిక్కుకొని రుచుచున్నారు.

అధికారులు చెప్పిన ప్రకారము పోలీసువారు హెగో బాబిడుగారిని సెర్బిండిరి. ఆతనిని అరెస్టుజేసిరి.

మదనాపవార్తలు

భూమి వర్షానికి కేసు

6 మాసముల శిక్షణాయపరుపబడెను.

యను. ఆర్. సుందరమయ్యరు ఆను హైకోర్టువార్యులు
వాది కుప్పసామిగ్రామణి యను వారి వద్దనుండి రు 1000 లు
కొబ్బరి తోలకు కొలుకుగాను ఇమ్మటకు నైకొని అపహరించె
నను నేరముపై క్రిందకోర్టులో 7 మాసములు శిక్షయున్న రు
1000 లు జాల్కానాయున్న విధింపబడిరి. నేటిదినము న్యాయ
మూర్తి సీతమ్మగారి సమక్షమున సుందరమయ్యరు గారు ఆపీలు
జేసిరి. యన్. క్రీష్ణసామి అయ్యరుగారు సుందరమయ్యరుగారి
తరపునవాదించుచు సుందరమయ్యరుగారి ఆకాంటులో ఇండి
యను బాంకునందు రు 1000 లు జమకట్టబడినది నిజమేగాని ఆ
ధనము న్యాయవాదికి రాకులన ఖీనక్రింద చెల్లింపబడెనని బ
ర్గ్రి. పబ్లికముట్టినటుల రసీదునందు సంతకము జేయునపుడు
ముద్దులు రసీదునందలి వివరములన్నియు పరీక్షింపలేదనియు,
గుమాస్తా యొక్కలోపముచే లోగడ చేరువిధముగ వ్రాయబడి
ననియు, ఆట్లు వ్రాయబడెనని ముద్దులు సందేహించలేదనియు
బర్గ్రి.

స్వామ్యమూర్తులు ముద్దయితరపు వాడుమతో నంగీకరిం
పక అనుమతితోనేవేరి. అంతట ముద్దయి తరపు
స్వామ్య వాది తిరిగి ముద్దయి కిత్తును
గూర్చి మాటాడును క్రిందికోర్టునందు ముద్దయికి గ్రహసములు
పైదు, రు 1000 లు జాల్మానా, చెల్లింపనిచో పరియూరుమాన
ములు పైదు విధింపబడె ననియు, ఇచ్చయే గాక ముద్దయిని స్వా
మ్యవాదిగ తొలగించు నున్నారనియు, స్వామ్యవాది స్థితిలోనుం
డిన స్థితిని ఇందుకు కట్కువన కిత్తువిధించినను చాలననియు,
కావున కిత్తును వి మానములకైవ తప్పించవలసినదిగ గోరిరి. వా
యమూర్తు లందుకును సమ్మతింపక కిత్తును ఖాయపరచిరి.

గుంటూరు ఫోరరీనోట్ కేసు

ఫలహారానంతరమునకు విచారణ నిలిపివేయబడెను

మల్లెల శివరామకృష్ణయ్య గారును మరి నల్లగు ముద్దయిలు
 ఘోర్దర్శిన్లోలును సృష్టించినారని తేటబినకేసు నేటికదయము
 చెన్నపురి హైకోర్టులో శాశ్వతమూర్తి ఫీటీపుగారి సమక్ష
 మన విచారణకువచ్చెను. 1 వ ముద్దయితరపుర నిడ్డి స్వీక్తుగారు
 విచారణయిలుపుదలను గోగచు అభివర్ణింకాపేలు తెలుగునందుం
 డుటచేసెను, అందులో నెక శతకమాచేయిదను వ్యసనిలేకుండుట
 చేత కొంతవ్యవధి వోసంగవలెనని గోరిరి. న్యాయమూర్తులు ఫల
 హోసంతరమువరకు నిలిపిరి.

2వ మధ్యాయతర్కపుట బుర్రా సత్వేనారాయణగారు వాదిం
చుచు 10వ లేదయందు అశిష్యులు ఒకంగవసేవ వనియు వాని
యందలి ఆరోపణలను ఖండించుచు ప్రతిపాలముగ శేరోక అశి
ష్యులను తమ కక్షిదారుడు దాఖలుజేయవలసి యుండెననియు;
తమ కక్షిదారుడు నిన్నటిదినమే గుంటూరునుండి వచ్చిరనియు,
కావున శుక్రవారము వరకు వ్యవధియొసంగిన అనుకూలముగ మం
డునని బట్కిరి. తురకు ఫలహారాంతరము విచారణకు అక్షేపణ
లేదని అంగీకరించిరి. 4, 5వ మధ్యాయాంతర్కపు న్యాయవాదిగారు
ను పెచాదవనే గావించిరి.

శ్రీమద్విశ్వనాథాయ నమః

చెట్టుమీదనుండి వడి చనిపోవుట:—పూరిబహుమతి ఇచ్చి కృత్య గోవిందసామినాయుడుగారు నేడు కమలమరణము నొందిన కేర వండ్లయువకునిగూర్చి విచారణచేయరు. నాలుగైదు దినముల క్రిందు చెట్టుపక్క ఆకులు పడచుండ కొమ్మకరిగి ఆతడు క్రిందకు 16 అడుగుల ఎత్తుపడెను. ఆకుపత్రకి తీసికొనిపోగా అక్కడనే చనిపోయెను. (అ. ప్రె)

రాష్ట్ర విద్యార్థుల సభ:— ఈ సభ 13 వ తేదీ
 ఉదయము 9 గం. నాళిక పూసలూ గా! పానగలు రాహుగా
 చే తెరువవడును. బాలు బిసిన చంద్రపాలుగారు ఆధ్యక్షతన
 హితురు. పాయంకాలము 6 గ. విషయనిర్ధారణసభ జరుగును
 రాత్రి 9-30 గ. బెజవాడ సంగీత నాట్యమండలివారు “రాధ
 కృష్ణ” నాటకమును రాయల ధిమేటరునందు ప్రదర్శించెదరు
 14 వ తేదీన ఉదయం 8 గ. తిరిగి సభ జరుగును. వక్తావళి
 పోటీ పరీక్ష జరుగును. రాత్రి 9-30 గ. శౌంధర్యమాలిం
 ఆరణనాటకము ప్రదర్శింపవడును. ఆగ్నశేషము పాలుగారు, వి
 యనగరమునుండి ప్రతినిధులు కర్రా సీతారామయ్యగారు
 తరులు బెజవాడ ప్రతినిధులు సేవనయ్యను వచ్చిరి.

మెడగాస్కరు తంతివార్తలు:—కేబులు తంతులు సరిగా లేకపోవుటవలన మెడగాస్కరుకు పంపబడు తంతివార్తలు అలస్థముగా చేరుచున్నవి.

స్తీతారామాక్షినేయ నాటకసమాజము:—

ఈ సమ జనువారు బుధవాంఛు రాత్రి 9-30 గ. ఎస్టాబ్లిష్మెంట్
 థియేటరులో ప్రమిల్లార్లు నీయమను వాటకమును ప్రదర్శిం
 తురు.

నిమ్మ జాతుల సలహానంఘము

రా. బ. ఎం. సి. రాజాగారు, ఎల్. పి. గరుస్వామి
గార్లను నివృత్తజాతుల క్షిణహామంతు సభ్యులగ నన్నరుగారు
వియమించిరి.

జగన్మాధ భ కసభః—వేదవిలాస భవనమండ

ఎన్నోమీటర్లలో ఎం. ఎస్. ఆర్. మద్యపానశాల (బెంగళూరు)
14 వ లేదీస్ 3 గిల్ రామాయణాధ్వన, 15 వ లేదీస్ నందవార
నగ్నీతమ మజిలీలూంబర్ చి తప్పులపె జూ పెదరు.

బాబు బిసిన చంద్రపాలుగారు:— విద్యార్థిమ
హా సభాస్యకునవని నలకరించుటకు బాబు బిసినచంద్రపాలు
నాకు సేవచేయుచు కలకత్తానుండి వచ్చిరి. చాలమంది విద్యార్థి
ములు వారిని ఆదరించి భుజ్యుకాలతో వారిని అలంకరించిరి.

(B. (2.))

ప్రేమరుషి పు పరీక్షా ఫలితములు

1925, సం॥ నవంబరుకాలలో జరిగిన వీక్షకు పీఠాధిపతి
తూర్పు క్రిందిసంఖ్య గల విధానము లుత్తరమునకు నేడు ప్రక
టింపబడినది.

1, 2, 4, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 15, 20, 21, 22,
23, 24, 25, 28, 29, 30, 32, 35, 36, 37, 38, 40,
41, 44, 45, 48, 49, 52, 54, 55, 59, 60, 62, 63, 64,
65, 67, 71, 72, 73, 75, 76, 77, 78, 80, 81, 84, 85.

రాకపోకలు:—శ్రీబాబ్జీని మహారాజావారునిన్న
రా. 2 మెయిలులో వెలిరి.

రివరెండు వాలరుగాడు వాసిస్థయ్యు నిన్నరాత్రి సికం
రాబాదు పోలి.

యన్. యమ్ జోషిగారు నిన్నరాత్రి బొంబాయి
వచ్చిరి.

సమస్త భూమిని సహజము గాదు కలెక్టర్ బోర్డు సేవించు
 నభ్యుదయ గురువారము నాటి రాత్రి బొంబాయి వల్లిమాడు
 శోభిల్లునడ నుండి ఛీఫ్ వెళ్ళుచు.

వాళ్ళనుగారు బెంగళూనుండి వచ్చిరి.
 బిక్కురై త్వ వజ్రెంటును వారిఁజియు నిన్న మధ్యాహ్న
 మువచ్చిరి.

ద్రాక్షాపానము ప్రవేశపెట్టిన హిందువులు, సి.కె. నాయుడుగారు నేడు జన్మ పురిచేరి.

కు ట్రీచకు మేనేజరుల వినతిమద రానుజిల్లా ట్రీచకు

మేనేజరులు నిన్న సాక్షుంకాలము రిప్రెజెంటేషనులో కార్పొరేషను అధ్యక్షులగు సామవిరట్టాచలం చెట్టిగారు, కమిషనరు గార్ల వద్ద రాయబారముపే లేమయిబ్బందుల విన్నవించుకొనిరి. ఎఫ్. కె. రెడ్డుమూచారీగారు వారికి నాయకత్వము వహించిరి. రా. ఖ., టి. వరదరాజులు నాయకు గారుకూడ నుండిరి. పై కేటబడు లున్నచోటనే కార్పొరేషను ఉచిత పాఠశాలలు నిర్మించుటవలన చాలమంది ఉపాధ్యాయులను నష్టముగలుగుచున్ననని చెప్పిరి. కార్పొరేషనువారు యెంచినాచిన ఫలములలో నట్లేవ్వరికి యిబ్బంది లేకుండ జూతరని అధ్యక్షుడు చెప్పెను. నష్టపోయిన ఉపాధ్యాయులకు ప్రతిహరద్రవ్యము శైల రాబడిపైతెక్కజూచి యొసంగవలెననికొరెరి. ప్రభుత్వము వారి విచంధంనల ప్రకారము పూర్తిగా రాబడియెంతయో అంతప్రతిహర మొసంగుటకు వీలులేదని అధ్యక్షుడు చెప్పెను. నిర్బంధి విద్య ప్రవేశబెట్టినచోట్ల ఉపాధ్యాయులకు పనియొక్కపెగ నుంటచే అధిక ఉపాధ్యాయుల నియమించవలెననికొరెగ, అధికముగ పని తాత్కాలికముగనుంట్లకే తాత్కాలికముగ కొందరిని నియమించవచ్చునని అధ్యక్షుడు చెప్పెను. మరియొ బాలుర తల్లిదండ్రులకు చేరువగునుట ముంచిదనబడి ఆయానగరలోనే బసలేర్పరుచుకొనునలె నను విచంధన గలదు. ఆయానగర అవసరమునవారికి వేరేయుంట కను జరగింపంగలదునని చెప్పిరి.

సర్వార్థము:— విశాఖపట్నములో చినుకులు పడెను.

మేఘములు ఒకమా ప్రయగనున్నవి. విశాఖపట్నము, కాకినాడ లో ఆర్ధ్రత ఎక్కువ విశాఖపట్నములో. పగటివేడివి 6 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడివి 9¹/₂ నుండి 4¹/₂ డిగ్రీలు ఎక్కువ.

వక్కా. — ఆకాశము నిర్మలమగు నున్నది. బహులిలో
అప్పుత ఎక్కవ. రాత్రిపేడిమి కర్నూలులో 10 డిగ్రీలంతకైన
హాట 4½ నుండి 5 డిగ్రీలు ఎక్కవ.

కర్నాటకము: — మేఘములు ఒకమాస్తయగనున్నవి.
 ఆగ్రహ చాట ఎక్కువ. జ్వల్యులలో మద్రాసులోకి పోగిరిలు
 రాతివడిమి ఎక్కువ.

ఎండగార్యమన్నది.

యస్. ఆర్. హెచ్ సామ్రాట్
నా తాతగారి స్మృతికి.

ప్రపంచయూత్రకు బయలుదేరిన అమెరికనులు

బాంబాయి, జనవరి, 11:—ప్రపంచమంతయు చుట్టి
వచ్చుటకు బయలుదేరిన సుకుమారమైన ఎమ్మెస్సీ ఆఫ్ పాక్
టెండు ఓడలోనేను అమెరికను ప్రపంచయాత్రకుల మొదటి
మూల ఇక్కడకు చేరినది. ఆ వచ్చినవారిలో సర్ ఆర్థర్
మేయోరాబిన్సన్, పూర్వముటర్నిలో అమెరికా రాయబారిగా
సేన్న హిందూస్థానున, వారిగతి, పూర్వము న్యూయార్కు
హోటల్లపైత్రకు సుపాదకుడుగానున్న ఆర్థర్ మారిసుగార్లును
ఉన్నారు. ఒకవంతు ఆఫ్రికీయనులు, దక్షిణాఫ్రికావారు,
కశాడినులు యూరపియనులునన్నారు. మిగత రెండుపాళ్లు
అమెరికనలే.

కీ॥ శ్లో॥ కొంగనామ విట్టలుగారు

సాన్నాని, జనవరి 11:—70, ఏండ్లు వయసు కల్గిన తరువాత కొంగరాహుల్లల క్రైస్తులైనట్టివారు దివంగతులైరి. మూడుమాసములనుండి పక్షవాతముచే బాధపడుచుండిరి. భాగ్యవంతుడు వికారహృదయము గలవాడు. నిన్న సాయంకాలము 4 గంటలకు కనుమము చేయుచున్నాడు. డిజిటోని పెద్దవారు చాలమంది యుద్ధులను వచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

(७. ५०)

భారతదేశమున విదేశీయుల

పెట్టుబడి

భారత ఆర్థికమహాసభయందు చదువబడిన వ్యాసములు

గయనుచుండు యం. ఎ.

(వారణాసి హిందూ విశ్వవిద్యాలయము)

విదేశీయులు ధనమును పెట్టుబడిపెట్టి దేశమున పరిశ్రమలు స్థాపించుటచే లాభములన్నియు విదేశీయులకే చెందుననియు, ఆకారణమున దేశమునందు దరిద్రము ఆధికమగుచున్నదనియు యునవేశముదవరి ఆర్థికశాస్త్రజ్ఞులు వాదించుచున్నారు. పరిశ్రమల అభివృద్ధికై సంరక్షణవిధానమును అనుసరించిన ప్రజలకు కొంతకాలము ఇబ్బందికలుగును. భారతదేశమునందలి పరిశ్రమలన్నియు భారతీయులచేయే యుండవలయునను ప్రజాభిప్రాయము ప్రబలుచున్నది. విదేశీయులపెట్టుబడి శ్రేయస్కరము కావనియు, విదేశీయులు పరిశ్రమలయములకు అధికారిలై భారతీయులను కూలివారుగ నుండుకొని పనిజరుపుచున్న మనకు ఆర్థికదాస్యము నేర్పడునని; పలువురు తలచుచున్నారు. ఇందులకు నిర్బంధములను కలుగజేసిన పరిశ్రమలు వృద్ధిచెందజేయ యశుభయము ఒకవైపున బాధించుచున్నది.

పరిశ్రమల సభివృద్ధికి తెచ్చుటకు అవసరమగు ధనము ఈ దేశమునందే యున్నదా అను విషయమై కొంతచర్చించెదము. ఆర్థికశాస్త్రజ్ఞులలో ప్రముఖులు పరిశ్రమలకు కావలసినంత ధనము ఈ దేశమునందేయున్నదని ప్రకటించియున్నారు. సర్ ముకర్జీగారి వీధియమై ప్రకటించిన అభిప్రాయములను మరచించుచున్నాను. "భారతదేశము వీధిదేశమని వ్యవహరింపబడుచున్నది. కాని దేశమున ఎంతయోధన మున్నది. భారతదేశపు ధనికులు తమధనములో అల్పభాగమును ప్రత్యేకించిన పరిశ్రమల సభివృద్ధికి తెచ్చుటకు కావలసినంతధనము సులభముగ దొరకగలదు. సర్ ఛేన్దీకుగారి వీధియమై మాట్లాడుచు తన అప్పులను సంపూర్ణముగ తీర్చుటకును, ఇతరదేశములను అప్పులున్నట్లుటకు కూడ తగినంతధనము భారతదేశమున నున్నట్లు వ్రాసిరి. కాని అగ్రమంతయు వ్యాపారమునకు పరిశ్రమలను వినియోగింపబడకుండుటకు కారణమేమని ప్రశ్నింపవచ్చును. ఇందులకు ముఖ్య కారణమేమనిన ధనికులు అల్పభాగ పెట్టుబడికి గొప్పలాభములు కోరుచుండును. పరిశ్రమలకొరకు ధనమును వ్యయపరచిన ఫలితము ఎట్లుండునో గట్టిగ చెప్పటకు వీలుండదు. మరియొక కారణము. భారతదేశమున బాంకింగు సౌకర్యములు సమముగ లేనందున ధనమంతయు వారివారిద్దినే నిలబెడుచుండును. అందరివద్ద నిలబెయున్న ధనము చేర్చిన గొప్ప మొత్త మగును. కాని చేర్చుట ఎట్లు అనవచ్చు తీరనిసమస్యయని గుర్తెగువలెను. భారతదేశమున ప్రతిగృహమునందును కొంతధనము విలువయుండును. ఈ ఆస్తి ధనరూపముగ నుండును. ఆభరణములుగనో ఫిర్యాదగనో యుండును. ఈ ఆస్తిని చరాస్తిగ మార్చు పరిశ్రమాభివృద్ధికై ఉపయోగించుట అసాధ్యమైనకార్యము. కావున భారతదేశమున ధనమున్నను ప్రస్తుతసమస్యకు అది అంత లాభకరము కాదని అంగీకరింపవలెను.

1924 సంవత్సర మప్పటికి భారతదేశమున 684 కోట్ల రూప్యముల బంగారము 808 కోట్ల రూప్యముల వెండి యుండెనని వివరుతుల లెక్కలవల్ల తేలుచున్నది. 2000 కోట్ల రూప్యములు రైల్వేలకు, ఇరిగేషనుకు, జాయింట్లు స్టాకుకంపెనీలకు 1924 సంవత్సరమున వ్యయమైనట్లు తెలియుచున్నది. కావున భారతదేశమున నున్న బంగారు వెండి అంతయు పరిశ్రమలకై ఉపయోగింపబడినను చాలవని చెప్పవలెను. భారతదేశపు విశ్వరమంతయు ఆభరణములకు నుండుటచే ఆనిధి పరిశ్రమాభివృద్ధికై ఉపయోగించుటకు వీలులేదు. దేశమున దరిద్ర మధికముగ నున్న ఈకాలమున ప్రజలు ఆభరణములకై తమధనమును వినియోగపరచుట కేలము అగర్భమని చెప్పవలెను. ఈ కారణములవల్ల భారతదేశము విదేశపు పెట్టుబడిపై ఆధారపడియుండక తప్పదని అంగీకరింపవలెను.

విదేశీయులపెట్టుబడి-ఆర్థిక లాభనష్టములు

విదేశీయుల పెట్టుబడివల్ల ఏర్పడు లాభాన్వయములను గురించి ఆలోచించెదము. పారిశ్రామిక విషయములందు భారతదేశము బాల్యదశయందే యున్నది. ఇందులకు కారణము మన అసామర్థ్యముకాదు. భారతీయుల దృష్టినుంతుడయి పేదరిక విషయములందు లగ్నమైయున్నది. దృఢము మాడుట అవసరము. పరిశ్రమలలో విదేశీయుల సభివృద్ధి మార్గము చూపి

ప్రజలయందు తాపాహమును పురికొల్పుట కోరతగిన విషయము కాని తీరస్కరింపదగిన విషయము కాదు. పరిశ్రమలను లాభమునుకూడ విదేశీయులే అనుభవించుటను చెప్పి ఆక్షేపణ సరసముగ లేదు. ఏలయిన విదేశీయులధనము పెట్టుబడిపెట్టుటయేకాక స్వయముగ పరిశ్రమలను నిర్వహించుటచే వారికి తగుఫలిత ముండవలయుననుట ధర్మము. విదేశీయులవిజ్ఞానము అనుభవము సాహసముకూడ పరిశ్రమాభివృద్ధికి అవసరమైనవి. అంతేకాక విదేశీయులు పరిశ్రమలను ప్రారంభించునప్పుడు ప్రధమమున గొప్పనష్టమును పొందుదురు. క్రమముగ లాభము పొందుదురు. విదేశీయులు నష్టపడి సంపాదించిన ఆ నష్టపాపము తయమున భావిఅభివృద్ధికి లాభకరమగు విషయమని గ్రహింపవలెను. ఈ కారణమువల్ల విదేశీయులు పరిశ్రమలను స్థాపించుచున్నారని మనము భయపడుట అనవసరము. విదేశీయుల ప్రయత్నములవల్ల మనకు ఆర్థికముగ లాభముకలుగుచున్నదేగాని నష్టము కలుగుట లేదు. ఇంగ్లండులో ధనము తక్కువగుచున్నది. కావున ఇంగ్లీషు వారు గొప్ప మొత్తములను పెట్టుబడి పెట్టి దేశమున పరిశ్రమలకు స్థాపించుట ఆసంధ్యము. విదేశీయులలో అమెరికావారి వద్ద మాత్రము చెప్పతగినంత ధనమున్నది. వారు పరిశ్రమలను స్థాపించవలయునని యుద్దేశించుటలేదు. తమ సరకులను భారతదేశమున విరివిగ అమ్మకలయునని యత్నించుచున్నారు. కావున విదేశీయుల పెట్టుబడివల్ల ఆర్థికముగ నష్టము కలుగునని చెప్పటంకెంతమాత్రము వీలులేదు.

రాజకీయ లాభనష్టము

ఇకను విదేశీయుల పెట్టుబడివల్ల రాజకీయ విషయములందు కలుగు లాభనష్టములను పరిశీలించెదము. ఏదేశమునందైతే విదేశీయులు అధికముగ పెట్టుబడిపెట్టి యున్నారో ఆదేశమున వారు అధికమై ప్రత్యేక సౌకర్యముల నశుభవింపుచున్నారనుట సరిత్రాత్యువిషయము. ఈజిప్టు, చైనా, పర్షియా మొదలగు రాజ్యముల చరిత్ర ఈ వాదమును బలపరుచుచున్నవి. అమెరికా మున్నగు దేశీయులు ఈ కారణమువల్ల విదేశీయుల పెట్టుబడిని నిషేధించుచున్నారు. దరిద్రదేశములు పరిశ్రమల విషయమై తలపెట్టక యున్నలాభముగాని పరిశ్రమలకొర కాకబడి విదేశీయుల ధన సహాయము పొంది వారికి ఆధిపత్యము కలుగుట కోరగినవిషయము కాదు. ధనమున్న విదేశీయులు ఏదేశమును స్వాధీనపరచుకొనదమా అను నృప్తితోనే యుండెదరు. భారతీయులు ఈవిధమున విదేశీయులను గోబడి వారిపెట్టుబడిధనము నాశింపకుండుట ఆర్థికవిషయములందు వారికిగల నూత్న బుద్ధిని నూచించుచున్నదని రాజప్రతినిధి ప్రకటించియున్నారు. విదేశీయులు ఏదేశమునందైనను పెట్టుబడిపెట్టియున్న ఆదేశపు రాజకీయాభివృద్ధికి వారు ఆటంకములను కలుగజేయుచుండురు. ఏలయిన ఆదేశమునకు స్వయంనిర్ణయాధికారమేర్పడిన తాము గొప్పలాభములు పొందుటకు అవకాశముండదు. బ్రిటిషుసామ్రాజ్యపునేస బ్రిటిషుపెట్టుబడిదారుల హక్కులను సంరక్షింపగలవని వారినమ్మకము. ఇదివాస్తవము. విదేశీయులు ఈదేశమున స్థిరముగ నివాసముల నేర్పరుచుకొని యుండవలయునను ఉద్దేశములేదు. కాని యున్నంతకాలము ప్రత్యేకసౌకర్యములు హక్కులు ననుభవింప నాశించుచున్నారు. ఈ కారణములవల్ల విదేశీయులపెట్టుబడి రాజకీయముగ నష్టప్రద మని అంగీకరింపవలెను.

ఈసమస్యను పరిష్కరించుట ఎట్లు? పరిశ్రమల నన్నిటిని ప్రభుత్వమువారే నిర్వహించుట ఒకసాధన మని కొందరు మాచించుచున్నారు. కాని ప్రపంచమునందెచ్చటను ఈవార్తయు అనుకూలమగుఫలితముల నొసగలేదు. ఫిలిప్పైన్స్ కమిషను మైనారిటీ రిపోర్టునందు కొన్ని నూచనలు గావింపబడినవి. రూపాయ మూల్యపు పెట్టుబడితోనే జాయింట్లు స్టాకు కంపెనీలను స్థాపించవలయుననియు, డైరెక్టురులో అధికసంఖ్యాకులు భారతీయులుగ నుండవలయుననియు, పరిశ్రమలయందు నేర్పగలగలదు భారతీయుల కవకాశముండవలయుననియు, ఈమరతుల యందలి మైనారిటీరిపోర్టునందు నూచింపబడినది. ఈమరతులను విదేశీయుల అనుసరించి పెట్టుబడి పెట్టు సంపూర్ణలాభములు పొందవచ్చును. కాన ఇట్టిసంరక్షణ విధానములవల్లకూడ లాభములేదని చెప్పవలెను.

ఈసమస్యను పరిష్కరించుటకు ఒకవేమార్గమున్నది. భారతీయులు ధనమును అవసరముగ వ్యయపరచక నేకరించి పరిశ్రమలకై పదినియోగమునర్పించుకొనవలెను. మరియొక విషయము. విదేశీయుల నుండి అప్పుతీసికొను విషయమై అవసరమగు పథకములను, మరతులను నిర్ణయించు

యందు ఆధికారము సంపూర్ణముగ భారతీ కాసనసభ కుండవలెను. ప్రస్తుతము ఒక్కొక్కవలయునని ప్రభుత్వమువారు కోరుచున్నారేగాని ఎంతమొత్తము కావలసినది, ఎట్టిమరతులపై అప్పుగ్రహింపబడునది ప్రభుత్వమువారు కాసనసభకు తెలుపుటలేదు. ఈ అభిప్రాయము సంపూర్ణముగ భారత కాసనసభ కివ్వబడిన విదేశీయులకు మనము ఆధికము ఋణగ్రస్తులు కాకుండునట్లు వారు ప్రసర్తించెదరు. అనుకూలమగు మరతులపైను అప్పుచేయునట్లు నిర్ణయించెదరు. ఈవిధమున అధికార మొనగడు సంస్కరణచట్టము సవరింపవలయు నని గొప్ప ఆందోళనము జరుపుట అవసరము.

యస్. జె. పా, యం. పి. గాంధీ గార్లు

(వారణాసి హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకు చేరిన ఎల్. జె. పా, యం. పి. గాంధీ గార్లు చదివినవ్యాసమును సంగ్రహముగ ఈదిగుర శ్రకటించుచున్నాము.)

ఆర్థికశాస్త్రజ్ఞుడగు గ్రాంజు గారు విదేశీయుల పెట్టుబడికి సంబంధించిన సమస్యపై ఇట్లు వ్రాసియున్నారు -

పరిశ్రమల ప్రారంభదశయందు విదేశీయుల పెట్టుబడిని దేశీయులు ఆమోదించుచుండెదరు. దేశమున పరిశ్రమల విషయమై ఉత్సాహ మేర్పడగానే విదేశీయుల జోక్యముపట్ల అసంతృప్తి ఏర్పడును. ఏలయిన విదేశీయులే లాభమునకు అనుభవించుట, పారిశ్రామిక విషయములందు వారికిగల ఆధిక్యత వల్ల దేశీయ విదేశాంగవిధానములను గారు కొంతవరకు నిర్ణయించుట దేశీయులకు దుస్సహాయగ నుండును.

ఈ సిద్ధాంతము అన్ని దేశములందును రూపొందినది. ఇంగ్లండు మున్నగు దేశములందు తప్ప ఇతరదేశములన్నియును విదేశీయుల సహాయము నవేక్షించినవే. ఆర్థికముగ గాని రాజకీయముగ గాని లాభము పొందవలయునని విదేశీయులు పెట్టుబడి అధికముగ పెట్టుచుండురు. విదేశీయుల పెట్టుబడిని రెండువిధములుగ విభజింపవచ్చును. రైల్వేలు, నీటిపారుదల సౌకర్యములు, రేవులు మున్నగు శాస్త్రవిద్యగములు నేర్పరచుటకై అప్పుగ ఇచ్చుమొత్తము. స్వయముగ పరిశ్రమలను స్థాపించుటకై పెట్టుబడిచేసిన మొత్తము. ఎంత మొత్తము అప్పుగ ఇచ్చినను దేశమునకు నష్టముండదు. ఏలయిన పెట్టుబడిచేసినవారు పెట్టుబడి మొత్తముపై వడ్డీమాత్రమే అనుభవించుటగాని లాభములో భాగముపొందరు. కాని విదేశీయులు స్వయముగ పరిశ్రమలను స్థాపించిన ఆర్థికముగను రాజకీయముగను నష్టములేర్పడును. విదేశీయుల పెట్టుబడి అధికముగనున్న తమదేశమునుండియే సరకులను అధికముగ కొనవలయునని పెట్టుబడిదారులు నిర్బంధము గావించుచుండెదరు. అంతేకాక పరిశ్రమలవల్ల దేశమునందు విదేశీయులకు ఒకవిధమగు హక్కు ఏర్పడును. రైల్వేలు, గమలు మున్నగువాటికై అధికారము విదేశీయ పెట్టుబడి దారులకు కలిగినప్పుడు ఆదేశము సంపూర్ణముగ విదేశీయులకు లోబడిపోవునని చెప్పవలెను.

ఈకారణములవల్ల పెట్టుబడి పెట్టిన విదేశీయులపై ద్వేషము ఏర్పడుట సహజము. ప్రజాందోళనము అధికమగును. కాని విదేశీయుల ధనము దేశమునకు రానిగ్గుకుండచేసిన ఏర్పడు నష్టములనుగురించి ఆలోచించెదము. ఈవిషయమై గ్రాంజు గారిట్లు వ్రాసిరి: - "పారిశ్రామిక విషయములందు వృద్ధిగాంచనివియు, రాజకీయ విషయములందు స్వాతంత్ర్యములేని దేశములు విదేశీయుల పెట్టుబడిని అంగీకరించెదమా లేక నిరాకరించెదమా అనుసమస్యను పరిష్కరించకొనవలసి యుండును. విదేశీయుల పెట్టుబడిని అంగీకరించిన పరాధీనత శాస్త్రీయమగును. నిరాకరించిన పరిశ్రమలు వృద్ధిచెందక దేశము ఖాదజయందే యుండును. ఇట్టిదేశములకు కొంతకు కొంత స్వాతంత్ర్యము ఏర్పడగనే జాతికంతకును ముఖ్యముగ ప్రధాన పరిశ్రమలు విదేశీయుల స్వాధీనమునందుండవలయునను ఏర్పాటుచేయవలెను. స్వదేశమున ధనము లేకున్న ప్రభుత్వమువారు తగు ధనసహాయము కలుగజేయుట అవసరము.

భారతదేశమున కడచిన శతాబ్దమునందే బ్రిటను యంబలి ధనవంతుల పెట్టుబడిని బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు ప్రోత్సహింపరచుచుండిరి. భారత దేశమున పరిశ్రమలకు కావలసినంత ధనము లేకుండుట, ఉన్న ధనమంతయు ఆభరణముల రూపముగ నుండుటచే విదేశీయులు గొప్ప మొత్తములను పెట్టుబడి పెట్టుటకు అనుకూలావకాశము ఏర్పడెను. ఇప్పటి విదేశీయులు ఎంతమొత్తము పెట్టుబడి పెట్టిరో రూఢిగ చెప్పజాలముగాని ఈక్రింది లెక్కలవల్ల కొంతవరకు గుర్తెగువచ్చును. 1909 సంవత్సరము ఎకానమిస్టు పత్రికలో విదేశీయుల పెట్టుబడి 470 మిలియనుల పానులనియు, జార్జి పేషుగారు 835 పానులు, హెచ్. యస్. హవర్డుగారు 440 పానులు, సర్ లయనలు అల్పరూపముగా 400 పానులనియు, ప్రాసెనరు మెగారు 800 కోట్ల రూప్యములనియు వ్రాసిరి. ఈ మొత్తములో ఎక్కువ భాగము రైల్వేలు, ఇరిగేషను పనులు, టెక్స్టైల్స్, పౌల్ట్రీ బ్రష్టులు, మునిసిపాలిటీలకు అప్పులుగ ఇచ్చబడినవి. మిగిలిన మొత్తము జాయింట్

అధిలబింబము

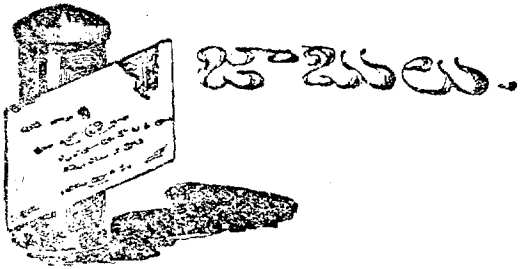
మొదటిభాగము. దశసరి కాగితములు.

నెల రూ 0-8-0 224 పేజీలు. పొ 4 ల.

ఇది అంత్యోపమావళితేజస్వం వసు సేక్స్ పయర్
మహాపురుషుడు రచించిన అత్యుత్కృష్టమును ఆయి
దంకముల నాటకరాజును రచన కీ కేలె రెండొం
కెంటును వ్యాసావతారిక లేటెనుం పద్యములతో
నాంధ్రీకరణమును పోషారతి కై విని బోయియుండును.
ఆత్యంత సునో హరము ! కిరణావహూరితము !
ప్రపంచమును గల విహదాత్మహంకరముల కెల్ల నిది
తెలకట్టిలి పంకితాశ్రేణులు సమ్యక్తించిన విషయము
Othello Universal తెప్పించుకొన్న ఆంధ్రవిద్యా
ధులన దజను పుష్కములు నెల రూ 4-8-0
కొనిగొనుటలు మాత్రము ప్రస్తుతి.

కొలుగా అమ్మకము చేయు.

విక్టోరియా డిపో, మైలాపూరు. మదరాసు.

శ్రీ సీతారామభక్తసంఘము తుమ్మపూడి

ఈసంఘసభ్యులు, తదితరులు సంఘవిషయములు తెలుసు కొనకలంపిన గుంటూరు శ్రాంతిఅఫీసుకు వ్రాయ గలందులకు ప్రాధాన్యత, సంఘసభ్యులకు వ్రాయవచ్చు శ్రీ కామ నామములు, మాన రీతిగ నుటూరుకు పంపించెదము. సంఘశ్రాంతి అఫీసు గుంటూరు పెద్దబజారులో గలదు. ప్రతివినము ఉపయోగం 7-80 లనుండి సాయింక్రమ 6 గంటలవరకు మేనేజరు ఉండును. ఇతరుల బొంబాయి హుమూనిటీయన్లతోపాటి ప్రచురణలు పాత్రములు వెలకు కొరకును.

సూర్యదేవర సంజీవరాయణంగారి అగ్యక్షుడు.

దక్కను ఆర్మిగ్రంథాలయము-సంగారెడ్డి గ్రామము

వైశాం రాష్ట్రమునందలి సంగారెడ్డి గ్రామమునందు దక్కను ఆర్మిగ్రంథాలయమునందు యీనెల 6 వ తేదీయందు శ్రీ శ్రీ విశ్వేశ్వరస్వామిలవారి 84 వ జన్మదినముతోత్సవమును కడువేడుకగా జరిపియుండిరి. సాయంత్రము 6 గంటల సమయమునందు పురజను లంగరికిని శ్రీ స్వామివారి జీవితమును వివరించుటకుగాను యొకసభ జరుపబడియెను. ఆసభకు శ్రీయుత గోవిందబ్రహ్మోషీ యనువారు అగ్రాసనాధిపతియై వహించిరి. సభయొక్క యుద్దేశమును దెలియజేయుచు జల్లా సీరస్తాదారుగారగు శ్రీమాన్ అప్పలాచారిగారు క్లుప్తముగా ఉరుదుభాషయందు ఉపన్యసించిరి. తరుపరి శ్రీయుత గొల్లపూడి లక్ష్మీనరసింహారావుగారు స్వామివారి జీవితమును సభికులకు దెలియజేయుచుండిరి.

(ఒక విలేఖరి)

శ్రీకస్తూరి దేవి బాలీయ బాలికాపాఠశాల-నెల్లూరు

నెల్లూరు కొ ఆపరేటివ్ సొసైటీ వారు తే 2-11-26 ది సాయంత్రము సమావేశమై "కావకొండభండు" యొక్క పూర్తి మొత్తము రూ 15-2-3 లు అక్షరాలా అరనై దొమ్మిది రూపాయలూ, యేడుఅకాలూ, యాడుపైసలు మాపాఠశాలకు యిప్పించినందులకు సభ్యులెల్లరకు మాకృతజ్ఞతాపూర్వక నందనము లర్పించుచున్నారు.

ఇదేవిధమున తక్కిన ప్రజాహిత సంఘముల తమకు దోచిన విధమున సాయమొనర్చుచో మాపాఠశాలకు కష్టపడితిమిండి తిప్పించగలరని మనవి చేయుచున్నాము. ఏనెలకానెల వసూలు చేయుచు ఆతిష్టముపై నిర్వహించుచుంటిమని మాత్రము తెలుపుకొనుచున్నాము.

పాణకా కనకమ్మ,

నెల్లూరు

వ్యవస్థాపకురాలు.

ఒక ఉపాధ్యాయుని గౌరవించుట

భీమవరం తాలూకా బొండాడ గ్రామబోర్డు ఎగ్జిక్యూటివ్ పాఠశాలలో సుమారు 13 సంవత్సరములక్రిందకు మాహాదేవపల్లు గ్రామవాస్తవ్యులకు మి 11 శ్రీ మలపాక వెంకట శాస్త్రి గారు పెళ్ళిచేయగా ప్రవేశించి స్కూలునుగరించి బిల్లులను బడికితేర్చుటలోను విద్యాభివృద్ధి జేయుటలోను గ్రామస్థులతో విశిష్టముగా ముడిబులో నన్నె కెక్కి ఆస్కూలును ఇప్పటికి సుమారు 140 మంది విద్యార్థులతోను 5 గంట ఉపాధ్యాయులతోను ఉండుటకు విశేషములు. ఈమధ్య తాలూకాబోర్డులో వేతనాభివృద్ధి గాంచివారు. ఆమధ్యలో వెంకట శాస్త్రి గారిని ప్రమాదమునొంద వారి కుమారుడు మరణించెను. ఈ సంవత్సరము (9-1-1926) తేదీని బొండాడ గ్రామమునను కరణముగాగ్గు గ్రామస్థులకు కలసి 20 రూపాయల విలువగల బంగారపుతకమును శ్రీ వెంకట శాస్త్రిగారికి బహువతియిచ్చుటకై స్కూలుభవనమున కేతెంచి సమరపతకమును యివ్వవలెనని తాలూకాబోర్డు మొదలగు గ్రామాధిపతులు అను శ్రీయుత కొండేపూడి నాగభూషణంగారిద్వారా శ్రీవారికి సమర్పించిరి.

(పురవాసి)

ఆంధ్రులు

ఆంధ్రులలో ప్రపంచము కాలశకమున భిన్నభిన్నమై చూడవలయు నెన్నెన్నిచోట్ల మున్నదియు పూర్తిగా కేటికిని తెలిసియుండదు. కార్యంతరముచే పూరిమండలమున గల నయా పూర్ తాలూకా సంచారము కొంత లభించెను. ఈప్రాంతమును దక్కను ప్రదేశము: ఈప్రదేశమున ఆంధ్రులు పూర్తిగా గల గ్రామములు పదిపండ్లెండు గలవు. అందును తెనుగువారే. వీరిప్రాంతమున కెక్కువ వచ్చినదియు, యెల్లు వచ్చినదియు, చారిత్రకాశ్రమ లేదుయు తెలియవు. వీరికిని సేదూచాచిన యేఆంధ్రపుత్రులకు కంట తిక్కి చెప్పుకొనవచ్చును. నేడు వీరిభాష సంకరమై నశించి పోవుచున్నది. వీరి ఆంధ్రత్వము నామమాత్రా నశింపై యున్నది. వీరికి చురుపు కేవలము ఉత్పలభాషయే. వీరివేషములు, ఆచారవ్యవహారములు, ఉత్పలభాషయే. ఇది అని అనలేం? పూర్తిగా వీరు ఆంధ్రులనుటకు తగియుండలేదు. నేను కొంతకంతో మాటలాడి చూచితిని. మనము వ్యవహరించు తెలుగు పూర్తిగా వారు గ్రహించలేదు. ఇచ్చట వీరు దారిద్ర్య జీవితచే పీడింపబడుచునే యున్నారు. వారికి "ఆంధ్రోద్యమము" నేమోమోతేయదు. మరియుచచ్చుట జనాభాతెల్లలలో వీరిని ఆంధ్రులని వ్రాయక ఉత్పలభాషనియే వ్రాయుచున్నట్లు వీరిలో నొకరు చెప్పిరి. ఆంధ్రప్రముఖు లీమయమును గురించి చెబుటకా! అంతయుగాక వీరి నీ ప్రాంతవాసులను ఉత్పలభాష దరులు, అనార్యులగు చూచుచున్నారు. ఇది ప్రతి ఆంధ్రుడును గర్హించవలసిన విషయము. ఈవిషాసార జనమును ఉద్ధరించుట మికార్యము గాదా?

పురిపండా అప్పలస్వామి

అఖిల చాత్రాద శ్రీమైత్తన చతురమహాసభ తిరువూరు

ఈ మహాసభ కోయిలబత్తూరు జిల్లా తిరువూరు నగరమునందు, 1923 సం. జనవరి నెల 23, 24 తేదీలలో పండిత జి. మాణివాళయ్యగారి అగ్యక్షత్రక్రింద జరుపుటకు నిరపరపబడెను. ఆతే సమయమునందు అఖిల చాత్రాద శ్రీమైత్తన శ్రీల మహాసభయను ఆచుటజరుగును. గడచిన మహాసభలలో వలెనే ఈ మహాసభయందును పోటి విద్యార్థికిలు జరుపబడును.

అహోవ సంఘ సభ్యులకు రియూలును ప్రతినిధులకురెండు రూపాయలను, ప్రేక్షకులకు 8 అశాలును ప్రవేశ రుసుము ఏర్పఱుపబడియున్నది. ఈ మహాసభ నుండు కులాభివృద్ధిసూచకము లగు విషయములు. తత్కాల హిందూదేశపు ఆర్థిక, రాజకీయ, పరిస్థితులు ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధి మార్గములు మున్నగు ననేక విషయములు చర్చింపబడవలసి యున్నది. గాన దేశము నందుండు కులాభివృద్ధిసీలుగు శ్రీ పురుషులందఱును తత్సక మహాసభకు ప్రతినిధులుగ విచ్చేసియు ధన సహాయ మొనర్చియు కాన్ఫరెన్స్ ను జనుప్రముఖ సభ్యులకు తోడ్పడవలయు నని యిందుబాటులగుగ కోరుచున్నాము. ప్రతినిధులందఱికిని భోజనాదివసతు లేర్పఱవబడును.

ఇంకను వివరములు తెలుసుకొనగోరువారు కార్యదర్శుల కేర చా. శ్రీమైత్తన మహాసభా కార్యాలయము 15/8 రాజవిధి కోయిలబత్తూరు అను చిరునామాకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును. ధన సహాయము చేయగోరువారు బొక్కనగారకు శ్రీమాన్ ల. వెంకట్రామయ్యగారు 129 కచ్చేరిపేటి తిరువూరు అనుచుండెను నకు పంపవలయునని కోరుచున్నాము. కార్యదర్శి.

శ్రీ యి. సి నరసవత్సరిలయము, ధర్మవరము (అనంతపురం జిల్లా)

1925 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 7 తేది భూమివారము సాయంకాలము 2 గంటలకు ఎడ్వర్డు కారొకేషన్ సరస్వతి నిలయగు భవనమున యాక్రిందివిషయములు చర్చించుటకు నెల యపు మహాజనసభ సమావేశమగును.

విషయములు

- 1. మాతముగ రెండునెలలవరకు నిబంధనలను ఆంగ్లమున విషయము.
 - 2. గ్రంథాలయమునందును హోదాకించుటయు అందరిలోనందు గడిని రిపేరి, ఆభివృద్ధి చేయుచువిషయము.
 - 3. కార్యనిర్వహక సభ్యుల ఎన్నికలు.
 - 4. (i) 5 వ వార్షికాభివృద్ధి దిన కిర్తనము (ii) మైథిలం క్యుత్సనమునకు అగ్యక్షుల సెనెకొనుట (iii) అంగలకు తగిలెడు భిక్షులను నిర్ణయించుట.
 - 5. ఇతరవిషయములు.
- సభ సరిగా 2 గంటలకే ప్రారంభింపబడును. సభ్యులందఱు నిర్ణయక సకాలమునకు రావలయును.
- వి. సూర్యనారాయణరావు, వైసు (వెసిడెంటు).

శ్రీ జంపాల వేంకటసుబ్బరాయ చౌదరిగారు-దుగ్గిరాల

వీరు శ్రోధనవత్సర పుష్కలహార 10 వ తివారము (9-1-1926) మధ్యాహ్నము 1 1/2 గంటలకు జరమపడప్రాప్తి నొందిరి.

బాల్యమునుండి నిర్వాణవ్యక్తము వీరినర్జినసత్కార్యము లనంతములు. వీరిన్నిమతములవారిచేతను గౌరవింపబడుచుండిరి.

వీరి కిష్టుడు 70 సంవత్సరములు వయస్సు. 40 సంవత్సరములు సంకేతవంశ రాగతముగ నమృతమైన గ్రామమునను పనిని సమస్తజనసంపూజితముగఁ జేసిరి. రాజేశ్వరముమొదలు కాశివంశం గల పూర్వీకములనుగ్రామియు నేవిండిరి. ఈగ్రామమున ధర్మసక్రము, గ్రంథాలయ భవననిర్మాణమునందును, హైస్కూలు స్థాపనాభివృద్ధిలు చేయుటయందును గ్రామమునకు మధ్యనున్న తుంగభద్రపై వంతెననిర్మించు విషయమునను, వీరి కృషి, వ్యయ, పరూసములును ప్రశంసనీయుములు. సర్వజాతుల వారిని, దయతోడను, సమభావముతోడను, జూచుచుండెడి వారు. తాలూకా జిల్లాభోగ్యులయందునుపద్యోగేషకృతున్నిలు, ఇరిగేషకృతున్నిలు మొదలగువానియందును కృష్యులుగనుండి పనిచేసిరి. మండలమున నుదారపురుషులని భ్యాసినదిసిరి. అంటువాడులు, ఇతరవిధములయిన కష్టములనుపచ్చునవ్వదు వీడల కెన్నియోవిధములఁ దాము సాయముచేయుచు, గ్రామవాసులఁ బ్రోత్సహించి చేయించెడివాడు.

విద్యాగులయెడ వీరి కాదరముమెండు. బాగుగఁ జదువు విద్యార్థులఁగన్నచో వారిని తనవిడ్డలపొల్కి నాదరించువారు. ప్రజలతేనుముకొఱకు పాటుపడుటయన్న మేరితేని సంతోషము.

తమ యంశ్యసంక్షేమందు సంతోషుగలారు కైల్వేప్రేషకృత్య నొక ధర్మసక్రము నిర్మింపఁ గుటుంబమున కాదేశించిరి. వేయేల! ఇట్టి సుగుణుని యాత్మకు సర్వేశ్వరుడు కాంతి నొసంగుగాక.

గోనుగుంట పున్నయ్య

మోసపోకుడు

నేను శ్రీరామ పట్టాభిషేకము మొదలగు కార్యముల చేయుచున్నాననియు, వానికై తమకు దోచిన విరాళము లను గ్రహింపుడనియు, యెవరిచేతకో ఉత్తరములు వ్రాసియిచ్చినట్లు, యెవడో యొకడు నెల్లూరివాడని చెప్పకొనుచు, నాచే వ్రాసితో నున్నట్లు ఉత్తరముల చూపించి ఆయా జిల్లాలలో పైకము వసూలు చేయించువాడట.

శ్రీయుత కొండా వేంకటప్పయ్య పంతులుగారును, శ్రీయుత దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారును ఆవిధమున మోసగింపబడి తమకు దోచిన విరాళము లొసంగినట్లు వారివల్ల యామద్య నాకు తెలియవచ్చినది. ఇంకెవరును మోసపోక అతను యెవరిని మోసగించెనో వారు ఆమనిపేయొక్క జూరాలను పత్రికాముఖమున ప్రచురించిన చాలమందికి మేలుచేయువా యగుదురు.

ఒదియును గాక యెవరో యొకరు నేనున్నా, శ్రీమతి పాణకా కనకమ్మగారును, మరికొందరు కాలగెను నాయకులును బీదలకై అన్నప్రదాన మొనర్చుచుంటిమని చెప్పి ధాన్యముగను, కొక్కరూపకముగను నెల్లూరుజిల్లా గ్రామాదులలో వసూలు చేయుచున్నారు. ఇప్పుడిప్పుడు విను వార్తలబట్టి మాడగా వారికిగోపాని గ్రామమును, వసూలుచేయని గ్రామమును లేనట్లు తెలుచున్నది. మేమెన్నటికి వెళ్లినను తాము పంపిన మనస్సులు రాగా నుకు తోచినది యిచ్చి పంపితిమని చెప్పమనిజము కనుగొని నిర్విణ్ణులగుచున్నారు.

గుంటూరు, రామనగరు, వీరాల మొదలగు మండలముల ప్రచారము చేయుచున్నవాడు వీరద్రిలో నొకడో లేక మరియొకడో తెలియపడదు. ఈప్రకటన చూచినవారు తమనిమిన్నెగొనుటకు యెఱుకపఱచి తనమెలకువతో నుండురని కోరుచున్నాడను.

రాళ్లపల్లి రామసుబ్బయ్య

వసంత కుసుమాకరం

తయలకు, అతిమాత్రములకు, కుక్లమేహములకు ప్రసిద్ధిగాంచిన దివ్యమగము. 20 మాత్రల సీసా రు 5-6 0 వ.

జేష్ఠాంతకము తులం 1-3 రు 10.

తయ, క్యాసకాస మొదలగు అన్నిదగ్ధులకు పనిచేయును. సోదరులేదని రుజువుచేయువారికి సొమ్ము వాపసుచేయబడును.

మహాస్థాని పలు దోషగుణుల క్షేమాగు ఉచితము. చెన్నుభొట్ల సర్వనారాయణమూర్తి, (వీరుశ్రోధన పైదుర్లు) శ్రీ ఆంధ్రఆయుర్వేద నికేతనము, 2455 పితాపురము, గోదావరిజిల్లా.

మధుర నెం 12½ పెట్టె	1-8	5 8 0
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె	1-8	7 4 0
మూలేయేనుగ నెం 20		8 14 0
నెం 20 చెన్ని పింహం	యీటె	9 4 0
నెం 22	"	9 12 7
నెం 12½ చెన్ని పక్కాను		7 10 0
నెం 14½	"	7 14 0
నెం 12½ అల్లెను		7 0 0
నెం 12½ కరింబాయి		7 4 0

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్ర తియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

24 గంటలలో అద్భుత మైనగుణము ఇవ్వబడును

తామరమందు:- అన్ని రకముల తామర, చాకతిగడ్డచెగలగు గడ్డి, మరియు తరచువ్యాధులు. తక్షణమే మద్రాసు లేక బొంబాయి అమృతాంజనం డిపో. బుడ్డి 1 కి ధర ర్వు 0-8-0. అమరావతి ఏజన్సీ, పార్క్-బాను, మద్రాసు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమృతాంజనములు

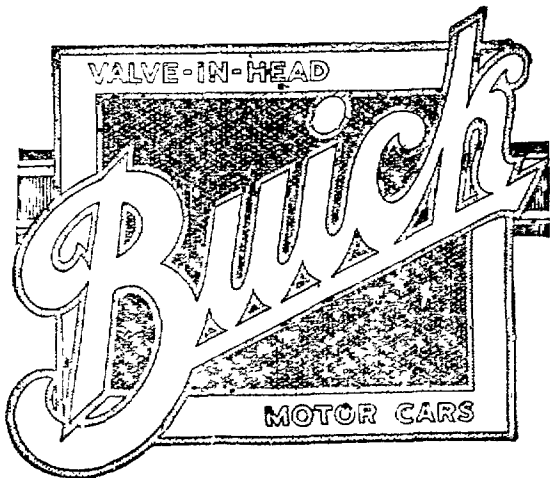
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు	...	1	8	0
అధ్యక్షకోసన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది				
సత్యవత్సాభ్యాసము-పద్యకావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట		1	0	0
గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య				
మేచి వరల మది జనించును.				
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు,		0	4	0
శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.				
శతకకవుల చరిత్రము- గ్రంథకర్త: పండిత వంగూరి సుబ్బారావుగారు		3	0	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)		0	8	0
పాస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.				

The Madras Races 1925-26.

చెన్న పురి పందెములు Notice.

విశరీతపు వానలవలన పందెపు తారీఖులను ఈదిగు తెలుపబడిన ప్రకారం స్థూలముగా మార్చిరి.
మద్రాసు మీటింగు
ఆటవదినము 2452
13-1-1926 తేది బుధవారము
మొదటి పందెము మధ్యాహ్నము
2 గంటలకు

“బ్యూక్” మోటారుబండిని ఎందుకు కొనవలెను?

యితరవివరములకు:—

విలననగా:—

బండిలో ప్రయాణముచేయునపుడు ఎక్కువ సంతోషమును నీవు అనుభవింతువు. దూరప్రయాణములో మీకు తక్కువ ఖర్చు లగుచు, ఎన్ని సంవత్సరములు కాచుకొనినను బండివిలువ తగ్గదు. బ్యూక్ బండ్లు వాడుకొనినవయినను వాటికి మరల మంచివిలువ రాగలదు.

ధర ర్వు 5200 మొదలు

(మదరాసు డెలివరీ)

2079

సింప్లన్ అండు కోలిమిటెడ్

మద్రాసు, ఉదకమండలం.

